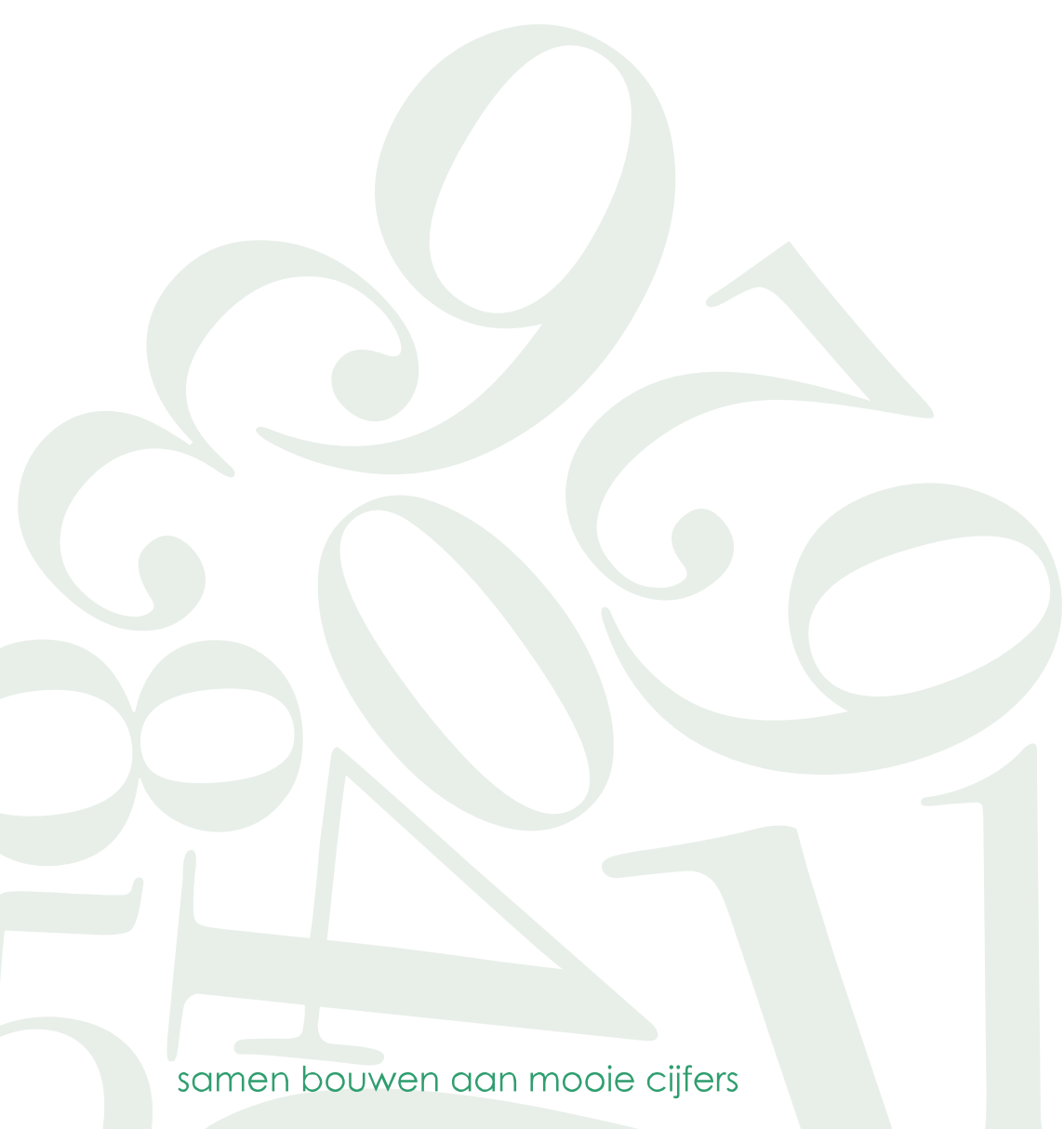

Stichting Wereldmuseum Rotterdam
Willemskade 25
3016 DM Rotterdam

Jaarverslag 2022

samen bouwen aan mooie cijfers

INHOUDSOPGAVE**Pagina****ACCOUNTANTSRAPPORT**

1	Opdracht	2
---	----------	---

1 JAARVERSLAG OVER 2022

4

JAARREKENING

1	Geconsolideerde balans per 31 december 2022	18
2	Geconsolideerde staat van baten en lasten over 2022	20
3	Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2022	21
4	Geconsolideerde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	22
5	Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2022	27
6	Toelichting op de geconsolideerde staat van baten en lasten over 2022	32
7	Enkelvoudige balans per 31 december 2022	41
8	Enkelvoudige staat van baten en lasten over 2022	43
9	Algemene grondslagen voor de opstelling van de enkelvoudige jaarrekening	44
10	Toelichting op de enkelvoudige balans per 31 december 2022	45
11	Toelichting op de enkelvoudige staat van baten en lasten over 2022	51

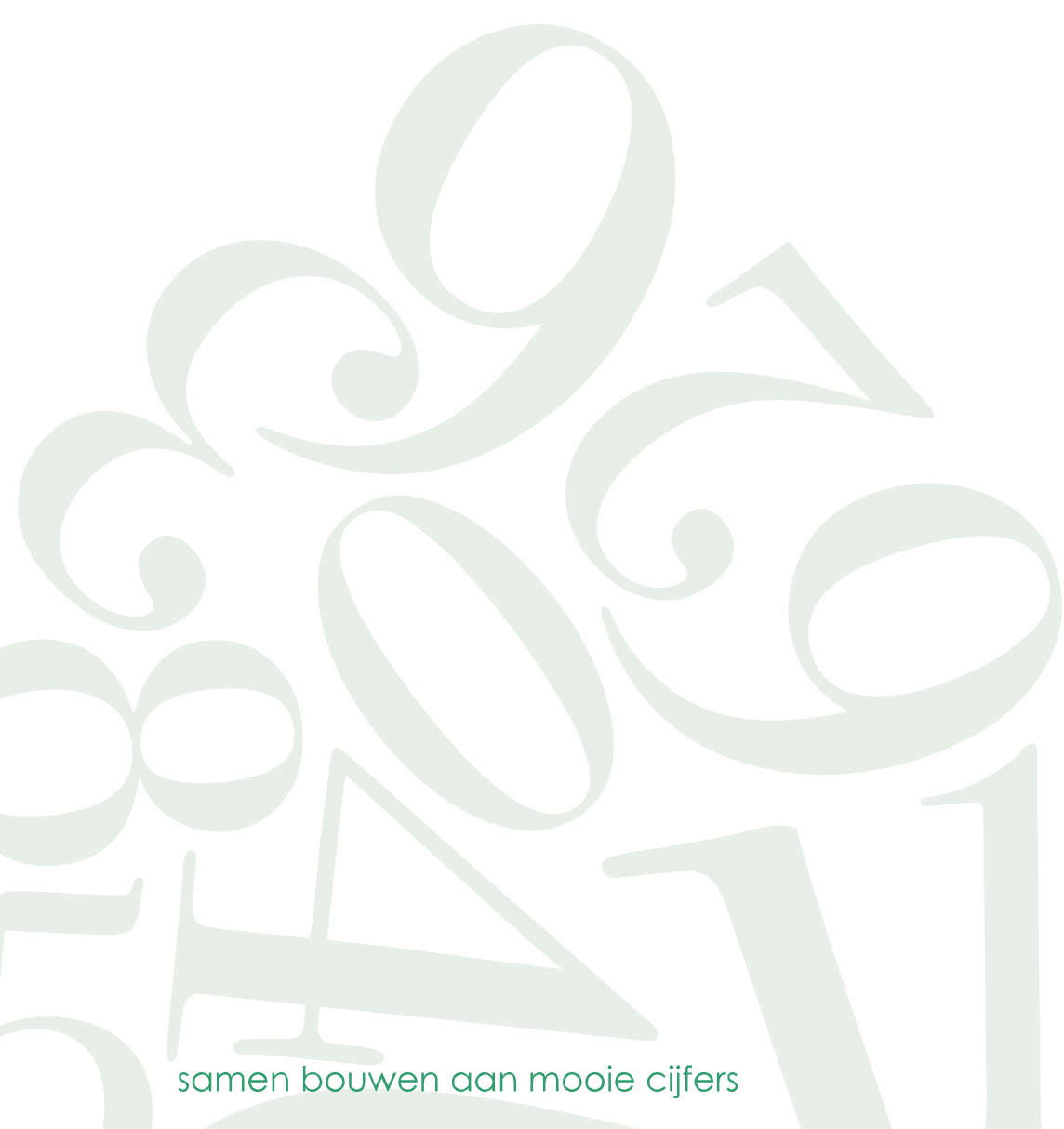
OVERIGE GEGEVENS

1	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	57
---	---	----

BIJLAGEN

1	Bijlage 1 - Resultaat analyse Wereldbusiness B.V.	61
---	---	----

ACCOUNTANTSRAPPORT

samen bouwen aan mooie cijfers

Aan de directie en Raad van Toezicht van
Stichting Wereldmuseum Rotterdam
Willemskade 25
3016 DM Rotterdam

cijferhuis audit bv
lentedans 49d
2907ax capelle a/d ijssel
T 010 404 95 68
F 010 404 95 26
info@cijferhuis.nl
www.cijferhuis.nl
KVK 64492095
BTW NL855689080B01

Capelle a/d IJssel, 27 maart 2023

Referentie: 70001

Geachte directie en Raad van Toezicht,

1 OPDRACHT

Ingevolge uw opdracht hebben wij de jaarrekening 2022 van uw stichting, waarin begrepen de enkelvoudige balans met tellingen van € 4.034.843, de geconsolideerde balans met tellingen van € 4.291.043 en de geconsolideerde en enkelvoudige staat van baten en lasten sluitende met een resultaat van € -281.916, gecontroleerd.

Voor de controleverklaring verwijzen wij u naar het hoofdstuk "Overige gegevens" op pagina 57 van dit rapport.

Wij vertrouwen hiermee aan uw opdracht te hebben voldaan. Tot het verstrekken van nadere toelichtingen zijn wij gaarne bereid.

Hoogachtend,
Cijferhuis Audit B.V.

Was getekend

J.W. Voorberg MSc RA

JAARVERSLAG DIRECTIE

EN

VERSLAG RAAD VAN TOEZICHT

JAARVERSLAG OVER 2022

Inleiding

Het Wereldmuseum Rotterdam (WMR), gevestigd te Rotterdam op de Willemskade 25, is een stichting met als doel om zoveel mogelijk mensen kennis te laten maken met het wereldwijde culturele spectrum. Het Wereldmuseum is een museum over mensen, dat wil inspireren tot meer wereldburgerschap en daarmee bijdragen aan een gelijkwaardigere, rechtvaardigere en leefbare wereld. Sinds 1 mei 2017 is het Wereldmuseum Rotterdam als partner verbonden aan het NMVW op basis van een in een samenwerkingsovereenkomst vastgelegde personele unie op het gebied van bestuur, management en toezicht. De twee stichtingen delen naast de collectie ook dezelfde missie.

De Inhoudelijke Subsidieverantwoording 2022 van de Stichting Wereldmuseum Rotterdam volgt de door de Gemeente Rotterdam voorgeschreven inrichtingseisen Jaarstukken, vastgelegd in de informatiebrief indienen jaarverslag 2022, dd. 14 februari 2023.

Algemeen Beleid 2022

Als gevolg van de maatregelen in het kader van de coronapandemie bleven de deuren van ons museum na de jaarwisseling gesloten en pas op woensdag 26 januari ontvingen wij, na weer een sluitingsperiode van ruim 4 weken, de eerste bezoekers van 2022.

Met ingang van 25 februari vervielen ook de laatste beperkende maatregelen met betrekking tot het museumbezoek en startte de uitdagende weg naar het terugleiden van fysieke bezoekers naar de musea. Uiteindelijk zagen we pas in het laatste kwartaal van 2022 de eerste echte omslag met een eerste stijging van de bezoekersaantallen ten opzichte van het jaar daarvoor.

De pandemie en de naweeën ervan waren in 2022 (en ook in 2023) wat betreft de ontvangst van die fysieke bezoekers overduidelijk en goed voelbaar: in het Wereldmuseum ontvingen we 49.196 bezoekers (2021: 25.588).

Ook voor de interne organisatie was 2022 een overgangsjaar na de pandemie en de in 2021 doorgevoerde reorganisatie. Per januari trad Marieke van Bommel als algemeen directeur in dienst en met haar komst kreeg de tweehoofdige directie na een interim periode in 2021 een definitieve samenstelling.

Met een hoger dan gebruikelijk ziekteverzuim en nog geldende isolatiemaatregelen was sprake van relatief veel uitval onder medewerkers en was het op niveau houden van de personele capaciteit geen sinecure. Met het per 18 februari aanpassen van het thuiswerkadvies naar maximaal 50% op locatie werken werd een inmiddels onontkoombare en onmisbare regeling voor structureel thuiswerken vastgesteld.

In 2022 voerden wij weer ons periodieke MedewerkersTevredenheidsOnderzoek (MTO) uit. De resultaten van het onderzoek worden intern besproken en zullen deels worden omgezet in een verbeterplan, waarmee de organisatie in de komende twee jaar aan de slag gaat.

Op inhoudelijk gebied was er in 2022 veel aandacht voor restitutie en dekolonisatie. We investeerden veel tijd en energie in verkennende samenwerkingsprojecten met gemeenschappen. Ook zetten we het intensieve dekolonisatie werk aan onze thesaurus voort, waarbij gevoelige termen met een koloniale herkomst in de database worden verwijderd. De thesaurus vormt een belangrijk element in de digitale toegankelijkheid van informatie over onze collectie.

Toelichting op de (niet-)gerealiseerde prestaties en kengetallen en het formulier prestatierasters en kengetallen

De afrekenbare prestaties zijn behaald. Op de prestatie ten aanzien van de openingsuren is i.v.m. de museumsluiting van begin 2022 naar rato een aanpassing toegepast.

Wisseltentoonstellingen

Hair Power

De tentoonstelling *HAIR POWER* gaat over de kracht en de vele symbolische betekenissen van haar. Haar is een bijzonder krachtig materiaal. Niet alleen omdat het fragiel én ijzersterk tegelijk is, ook omdat het zo intiem voelt. Groeiend uit onze huid, is haar onderdeel van onszelf. Al lijkt het vaak een eigen leven te leiden: het zit niet altijd hoe wij willen, het maakt reacties los bij anderen, én behoudt los van ons lijf een bijzondere kracht. *HAIR POWER* stelt de bezoeker vragen over identiteit en haar: wat zegt je haar over jou? Over schoonheid: hoe kan haar de kracht hebben ons goed te laten voelen? Over intimiteit: blijf je een bijzondere band houden met je haar ook nadat het je lichaam verlaten heeft? En over haar als product: zou je net zo makkelijk een trui van mensenhaar aantrekken als een trui van schapenwol?

Tijdens de opening van de tentoonstelling was er een performance van *Kyara Harley*, een creatieve workshop van fotografen duo *Vilain & Gai*, een op maat gemaakte dansvoorstelling van *Amenti Collective*, een rondleiding van haarstylist *Roseè Sheneè Plastique* en presentaties van het jonge *Fugly Magazine* collectief. Deze programmering werd positief ontvangen door enthousiaste bezoekers.

The World is Yours! – hiphop maakt de stad

Wereldwijd speelt hiphop een belangrijke rol in het leefbaarder maken van de stad voor lokale communities. Of het nu gaat om gedeelde herinneringen, kennis en ervaringen, uitingen als blockparty's en graffiti-tags – hiphop is een belangrijk middel om plekken in de stad te (re)claimen en betekenis te geven. De tentoonstelling *The World is Yours! – hiphop maakt de stad* biedt reflecties op hoe hiphop als cultuur en lifestyle bijdraagt aan de vorming van zulke betekenisvolle plekken in Rotterdam. Van de winkelstraat Kruiskade tot het Bospolderplein, van blockparty's tot aan tramhaltes. In deze tentoonstelling delen *BANLIEUE*, *Brand New Guys*, *Concrete Blossom* en *Notes* hun visie op de rol van hiphop in de eigen stad.

Bij de opening van de tentoonstelling werd samenwerkingspartner *Notes* uitgenodigd voor een muzikale take-over met optredens tot diep in de nacht van *BRII*, *Eileen*, *Nala*, *S!RENE*, *Dave Nunes*, silent disco met *Venteunas*, *Jade Soul*, *Kinnari* en *James en Sensue* in *Hair Power*. Het werd een bruisende opening, samen met de doelgroep die we voor ogen hadden.

Aantal bezoekers

In 2022 ontving het Wereldmuseum 49.196 bezoekers. Dat is bijna een verdubbeling ten opzichte van de 25.588 die wij in 2021 verwelkomden.

Betalende bezoekers

Van de 49.196 bezoekers waren er 40.156 betalend. De gratis bezoekers betreffen kinderen tot 5 jaar, bezoekers bij openingen, kinderen die gebruik maken van de Jeugdvakantiepas, bezoekers die gebruik maken van 2=1 acties etc.

Bezoeken in schoolverband

In het afgelopen jaar brachten 11.135 leerlingen een fysiek bezoek aan het museum. Dat is een stijging ten opzichte van 2021, toen we 7.494 leerlingen bereikten.

Buiten de muren bereikten we 3.467 leerlingen in de klas, 125 leerlingen keken online mee.

Uren openstelling per week

Het museum was van dinsdag t/m vrijdag geopend van 10.00 tot 17.00 uur geopend en op zaterdag en zondag van 11.00-17.00 uur, waarmee het museum gemiddeld 40 uur per week open was.

In schoolvakanties en op feestdagen was het museum ook op maandagen geopend.

Als resultaat van de Corona-maatregelen was het museum dit jaar tot en met 25 januari volledig gesloten.

Aantal objecten en aantal objecten op zaal

In 2022 werden er gedurende het jaar 516 objecten uit de collectie op zaal getoond, waar er in het jaarplan 400 waren voorzien. Bij het maken van het jaarplan waren de objectlijsten van de tentoonstellingen die op de planning stonden nog niet definitief. Uiteindelijk hebben we meer collectie kunnen tonen in de geprogrammeerde tentoonstellingen.

Aantal verwervingen

In 2022 voegden we geen objecten toe aan de collectie.

Registratiegraad

De registratiegraad bedraagt op dit moment 100%.

Aantal restauraties

In 2022 werd 1 object gerestaureerd. Door de nasleep van de lock-downs en het aanpassen van de planning als gevolg daarvan waren er nog onvoldoende objectselecties voor komende projecten beschikbaar. Ook het uitgaande bruikleenverkeer is nog niet op het niveau van voor de pandemie. Door deze twee factoren waren er minder aanleidingen om objecten te behandelen.

Aantal verkregen bruiklenen

In 2022 verkregen wij 7 objecten in bruikleen.

Aantal verleende bruiklenen

In 2022 verstrekten wij 3 bruiklenen. Twee objecten waren te zien in de tentoonstelling *Revolusi!* van het Rijksmuseum en het derde bruikleen werd verstrekt aan het Nederlands Leder & Schoenen Museum voor de tentoonstelling *Wie de schoen past*.

Toelichting op het aanbod digitale alternatieven voor presentaties en (educatie)programma's

Richtten wij ons in 2020 en 2021 noodgedwongen (maar vol enthousiasme) op een digitaal programma aanbod, dit jaar konden ook de fysieke vormen weer volop met het publiek worden gedeeld. In 2022 lag de focus daarom met name op het ontvangen en terugwinnen van de (Rotterdamse) bezoeker. Dat neemt niet weg dat wij onze (gratis) digitale uitingen meer dan ooit op waarde schatten, wij deze zoveel als mogelijk aan onze programmering verbinden en toegankelijk (blijven) maken via onze websites en social kanalen.

We vermelden hierbij (een deel van) beide presentatievormen.

Tijdens de Queer Geschiedenismaand boden we in het kader van *What a Genderful World* speciale rondleidingen en een online lezing *Gender wereldwijd en door de tijd*, die werd bijgewoond door 33 deelnemers. Dit programma was een samenwerking met IHLIA LGBT Heritage. De rondleiding Gender & Next Generation werd verzorgd door theatermaker Diederik Kreike. De rondleiding Gender & Fashion over het doorbreken van gendernormen in mode werd verzorgd door modeontwerper Berend Brus.

Tijdens de voorjaars- en de meivakantie boden we diverse familieactiviteiten en op 24 april werd de documentaire Kruisbestuiving vertoond, waarin Frans Leidelmeijer over de wederzijdse beïnvloeding van de Indonesische en Nederlandse architectuur en toegepaste kunst aan het begin van de 20e eeuw vertelt. Aan de vertoning ging een korte introductie van Bie Muusze en Frans Liedelmeijer vooraf. Na afloop was een rondleiding door *Kruispunt Rotterdam*.

De voorstelling *Feest!* die het Rotterdams Philharmonisch Orkest maakte geïnspireerd op Superstraat werd na 2 jaar eindelijk ook opgevoerd in het Wereldmuseum (en was uitverkocht). In mei lanceerden we de *Weet Wie je Date* tour. Deze tour leidt bezoekers aan de hand van vragenkaarten langs thema's en objecten van *Kruispunt Rotterdam*. Ook werken we met Crafts Council Nederland aan het 2-jarig educatieprogramma *Craftsklas* over de kracht van maken, werelderfgoed en ambacht.

Tijdens de herfstvakantie stonden letterkunst en kalligrafie in Het Atelier en feestactiviteiten in Superstraat centraal. Het wereldfeest *Día de Muertos* kreeg aandacht middels een dagelijks aanbod van drie verschillende thematische workshops. Ter afsluiting van de Kinderboekenweek Gi-ga-groen onderzochten bezoekers in Het Atelier letterkunst in vorm van dieren.

De traditionele koto (kledingstuk) was op zondag 27 november hét gespreksonderwerp tijdens het Symposium Afro-Surinaamse Mode en Erfgoed. In samenwerking met Stichting Tailors & Wearers werd een feestelijke middag georganiseerd waar de presentatie van het boek *Goma Weri* van Ella Broek, Jane Stjeward-Schubert en Michelle Piergoelam centraal stond.

Dinsdag 22 november ging een nieuw educatief project op de Zalmplaatsschool van start. Deze school wil meer tijd besteden aan maakonderwijs. De hele school (550 kinderen) deed mee aan workshops in Het Atelier, zoals metaalsierkunst of kalligrafie. De komende jaren neemt de school per klas twee programma's af - dat betekent vanuit deze school ca. 1.100 bezoekers per jaar.

Dit jaar maakten wij ook een videoserie van 15 afleveringen met onderwerpen uit *Superstraat* (6 afleveringen uit de reeks "Feestkeuken" en "DIY" en een gebarentaalaflevering), de tentoonstelling *What a Genderful World* (4 afleveringen), de tentoonstelling *Hair Power* (4 afleveringen) en een aflevering over het programma *Weet wie je date*.

De video's worden gepubliceerd op onze website en via socials, met links naar Youtube (2022: 2.650 views).

Toelichting op de beleidsspeerpunten inclusiviteit, innovatie en interconnectiviteit

Als museum zijn we structureel geïnteresseerd aan inclusiviteit, innovatie en interconnectiviteit.

We doen dat op basis van een goed (historisch) besef van onze rol als museum. We geven hierbij context en duiding, vergroten de kennis en bevorderen de empathie.

Of in onze samenwerkingen met communities en (internationale) partners, in onze programmering en (onderwijs)programma's, onze publieksbenadering, de samenstelling van onze personele formatie of de aandacht voor een veilig werkklimaat: de overtuiging van de waarde en noodzaak van diversiteit, gelijkwaardigheid en (letterlijke) toegankelijkheid is diep geworteld in het wezen van onze organisatie en wordt beleefd in al onze contacten en activiteiten.

Ook in 2022 bleef de vraag hoe we een meer diverse en inclusieve sector kunnen zijn urgent voor musea. Dat was ook het geval voor WMR. We namen deel aan bredere (nationale) initiatieven die meer inclusiviteit in de sector bevorderen, zoals *Musea Bekennen Kleur* en het *Landelijk Netwerk Diversiteit en Inclusie*. En daarnaast bleven we ook onze eigen initiatieven ontwikkelen en uitvoeren, gebaseerd op onze eigen geschiedenis en de uitdagingen waar we als organisatie voor staan.

Diversiteit, inclusie, dekolonisatie en communities

In 2022 hebben we flink geïnvesteerd in de samenwerking met *communities*. Het project voor *Hiphop: The World is Yours!* bestond uit twee delen. Vanaf eind mei tot september 2022 werd de tentoonstellingsruimte gebruikt voor een community-project waarbij Rotterdammers eigen foto's konden inzenden voor een foto-installatie met als thema 'Rotterdam through the eyes of hiphop'. Aan de hand van de centrale vraag: 'Welke plek in Rotterdam voelt voor jou als hiphop?' werden afbeeldingen gecrowdsourced. Deze opstelling *HipHop Everywhere?* reflecteerde op de vraag hoe Rotterdammers hiphop inzetten voor het claimen en maken van plekken in de stad. De parallelle samenwerking met het HipHopHuis was gericht op een publicatie en een presentatie buiten de museummuren. In september opende vervolgens de tentoonstelling *The World is Yours!* In deze tentoonstelling werkten we samen met BANLIEUE, Brand New Guys, Concrete Blossom en Notes en deelden zij hun visie op de rol van hiphop in Rotterdam. Voor *HA!R POWER* kregen co-curatoren Zinah Autar, Melissa Chute, Jente Diepstraten, Halil Kaya, Emma Liebrand, Miryam Mejhed, Zinath Niluka en Eunice Weerwind in de laatste zaal van deze tentoonstelling de ruimte om middels foto's audio, objecten en video persoonlijke en collectieve reflecties te bieden op wat *HA!R POWER* betekent voor mensen met gemarginaliseerde identiteiten. Voor de tentoonstelling werkten we tevens samen met kappersbond ANKO. Tot slot hebben we in 2022 diverse *brainstorms* georganiseerd met verschillende Rotterdamse partijen om mee te denken over de opstelling *Koloniaal Verleden Rotterdam* die in 2023 zal openen.

Een ander belangrijk initiatief op het gebied van diversiteit, inclusie en dekolonisatie en het samenwerken met Rotterdamse gemeenschappen was *The Last Room*, een samenwerkingsproject met acht jongeren uit Rotterdam en Amsterdam. In *The Last Room* gingen we gezamenlijk op zoek naar persoonlijke haarverhalen en probeerden we duidelijk te maken waarom haar ertoe doet. Dit project belicht de nieuwe focus van WMR, waarbij het werk met gemeenschappen wordt benaderd als herstelpraktijk. Dit is een strategische verschuiving in het beleid en richt zich op het faciliteren van diverse perspectieven (en het op de voorgrond treden van gemarginaliseerde perspectieven) en de bloei van de gemeenschap.

Hoewel deze aanpak bedoeld was om de behoeften van de leden van de gemeenschap centraal te stellen bij het vertellen van de geschiedenissen, daagden onze samenwerkingspartners in deze projecten op hun beurt ons als museum ook uit. De projecten riepen significante vragen op over onze praktijken, werkwijzen en onze interne relaties. We dachten na over hoe om te gaan met (micro-) agressie, onbewuste vooroordelen of (raciale) discriminatie binnen de organisatie, maar ook met partners buiten de organisatie. We werden op die manier gestimuleerd om protocollen te ontwikkelen en om trainingen te geven met als doel een meer respectvolle, zorgzame en anti-discriminerende organisatie te creëren.

(Un)common ground

In de zomer van 2021 startten we de eerste reeks themabijeenkomsten *(un)common ground*, waarbij medewerkers op een meer structurele basis met elkaar in gesprek te gaan.

Dit programma is ontwikkeld in de overtuiging dat een systematische benadering van diversiteit en inclusie meer aandacht vraagt voor de geschiedenis van onze musea en hoe dit blijft doorwerken in het heden. De eerste in 2021 gestarte reeks gesprekken had als thema 'waar werken wij?'. In de gesprekken, geleid door een externe moderator, keken we samen naar de identiteit van onze organisatie: wat is de achtergrond van onze musea, waar staan we nu en waar ligt ons gedeeld toekomstperspectief? We onderzochten waar we verschillen en waar we overeenkomen, om op die manier meer begrip voor elkaars perspectief te krijgen. En het was goed om te merken dat de gesprekken een concrete mogelijkheid bieden om actief bij te dragen aan het realiseren van een 'common ground', een gedeeld gedachtengoed, met betrekking tot thema's die voor onze organisatie en ons dagelijks werk belangrijk zijn.

In 2022 organiseerden we daarom een nieuwe reeks bijeenkomsten waarbij er telkens door middel van een specifieke gespreksmethode (het vlak) een casus werd besproken uit de praktijk over bijvoorbeeld samenwerkingen met partners en de (beladen) geschiedenis van onze museumgebouwen.

Het meten van diversiteit en impact

Naar aanleiding van aanhoudende vragen vanuit onze organisatie en de behoefte vanuit de bredere museale sector om de diversiteit meetbaar te maken, hebben WMR en NMVW opdracht gegeven voor een onderzoeksrapport *Diversiteit Meten: Onderzoek naar het definiëren en meten van diversiteit en inclusie in de culturele sector*. Deze analyse werd uitgevoerd door dr. Jasmijn Rana en dr. Anouk de Koning van de Universiteit Leiden. Dit onderzoeksrapport heeft al sectorbrede aandacht gekregen op basis van een artikel van de Boekman Stichting over de onderzoeksbevindingen (<https://www.boekman.nl/tijdschrift-artikel/artikelen/diversiteit-in-de-culturele-sector/>.) *Diversiteit Meten* zal ons museum en de bredere sector helpen om de redenen achter en het doel van diversiteits- in inclusiviteitsbeleid beter te definiëren. Hierdoor kunnen effectievere strategieën worden ontwikkeld om verandering binnen organisaties te bewerkstelligen.

Toelichting op publieksbereik en het formulier publieksbereik en bezoekersinformatie 2022

Met de inzet van nieuwe tentoonstellingen boort het Wereldmuseum een bredere Rotterdamse doelgroep aan. Door de opening van *The World Is Yours* spreekt het direct meer Nieuwsgierige Toekomstgrijpers en Flanerende Plezierzoekers aan. Door het samenwerken met partijen in Rotterdam die zelf hun basis hebben, zoals Banlieu, Brand New Guys en Notes Community, wordt door inhoud en activiteiten de stadse Rotterdammer aangesproken. Met *Ha!r Power* en de bijbehorende campagne over haar en haarkunst zien we ook een grote interesse van de Culturele Alleseter. Niche campagnes, bijvoorbeeld bij kappers in Rotterdam, levert weer een impuls aan de tentoonstelling. *Superstraat* blijft ongekend populair en het familie bezoek en educatieve bezoek neemt toe in 2022. Jaarrond outdoor campaigning zorgt voor een grotere naamsbekendheid na de langere periode van sluiting.

We zien een grote toename in onze online engagement, met name onze website bezoeken: met 229.704 bezoeken een stijging van 42% t.o.v. van het jaar ervoor. Ook het aantal unieke bezoekers steeg, en wel met 36% naar 167.156. Dit is grotendeels te danken aan het weer volledig opengaan van het museum voor het publiek, zonder tijdsloten en andere beperkingen.

Van de 49.196 bezoekers die wij dit jaar verwelkomden maakten 11.300 bezoekers (23%) gebruik van een Museumkaart en 10.021 (20%) van de Rotterdampas. 27% van de bezoekers kwamen in schoolverband. Van de overige bezoekers was 46% woonachtig in Rotterdam, 11% in de regio Rotterdam, 41% in de rest van Nederland en 2% in het buitenland. Digitale bezoekers zijn niet opgenomen in de bezoekersaantallen.

Toelichting op de jaarrekening

Financieel

De jaarrekening 2022 toont een verlies van € 282.000,- terwijl een verlies van € 355.000 was begroot. Dit verschil wordt veroorzaakt door € 22.000,- hogere baten, € 26.000,- hogere lasten en een winst van € 77.000,- van Wereldbusiness B.V.

De toename van de baten is te wijten aan de volgende posten:

- € 120.000,- hogere subsidie
- € 61.000,- hogere opbrengsten uit educatie
- € 11.000,- overige
- € 22.000,- -/- lagere bijdrage fondsen
- € 92.000,- -/- lagere entree opbrengsten
- € 15.000,- -/- lagere (geen) opbrengsten uit sponsoring
- € 41.000,- -/- lagere winkerverkoop

De toename van de lasten wordt veroorzaakt door:

- € 124.000,- hogere huurderslasten (huur- en servicekosten)
- € 245.000,- hogere energiekosten
- € 36.000,- hogere overige huisvestingslasten, onderhoud en beveiliging
- € 3.000,- overige
- € 67.000,- -/- lagere directe lasten (tentoonstelling)
- € 16.000,- -/- lagere winkerverkoop (zie baten)
- € 101.000,- -/- lagere personeelslasten, enerzijds niet invullen van vacatures, anderzijds hogere inhuur marketing en educatie
- € 31.000,- -/- lagere doorbelasting NMVW, latere invulling vacatures
- € 18.000,- -/- lagere afschrijvingskosten t.g.v. huurders-investeringen
- € 149.000,- -/- lagere algemene lasten als drukwerk, advertenties en automatisering

Bepalend voor het resultaat is tenslotte ook het positieve resultaat van € 77.000,- (begroot nihil) van Wereldbusiness B.V. (2021: -/- € 210.000).

Hierbij dient wel te worden opgemerkt dat in het resultaat van Wereldbusiness B.V. een huurafracht aan de Stichting Wereldmuseum Rotterdam is opgenomen van € 268.000,- (2021: € 134.000), waarmee de bijdrage van de Wereldbusiness B.V. aan het museum in 2022 € 345.000,- bedraagt. Als ook het negatieve resultaat van het museumcafé, dat in het resultaat van de BV is verwerkt, in de beschouwing wordt betrokken, dan is de positieve bijdrage van de BV aan het museum nog hoger. In de jaarrekening 2021 werden 2 bestemmingsreserves gevormd, ten behoeve van het onderzoek naar koloniale roofterkunst (€ 400.000,-) en ten behoeve van samenwerkingsprojecten met gemeenschappen in Rotterdam (€ 300.000,-). In 2022 vonden onttrekkingen uit deze bestemmingsreserves plaats van resp. € 49.000,- en € 71.000,-.

In 2022 werd een derde bestemmingsreserve gevormd ten behoeve van *Superstraat* van € 400.000,-. De wereld is voortdurend in ontwikkeling en wij ontwikkelen mee, zo ook de bewoners van de kindertentoonstelling *Superstraat*, die in 2019 werd geopend. De bestemmingsreserve wordt aangewend voor de vernieuwing van deze semipermanente tentoonstelling.

Voor een verdere toelichting verwijzen wij naar de jaarrekening.

Risicomanagement

Risicomanagement is een integraal onderdeel van het gevoerde beleid, verdeeld in de onderdelen strategie, operationeel, financieel en wet- en regelgeving. De directie was en is goed op de hoogte van de belangrijkste risico's en onzekerheden binnen de branche en is van mening dat de interne risicomanagement- en controlesystemen waarmee de organisatie-brede risico's worden beheerd in 2022 adequaat hebben gewerkt.

Operationele en financiële risico's zijn vastgelegd in de managementinformatie en worden periodiek geanalyseerd. De bewaking van de financiële positie en het bijstellen op basis van de financiële risico's vinden eveneens periodiek plaats.

We verstrekken maandelijks financiële realisatierapportages ter analyse en stellen tweemaal per jaar een herijkte jaarresultaatprognose op.

Deze prognoses worden tevens besproken met de Audit Commissie van de Raad van Toezicht en met de volledige Raad van Toezicht. Risicomanagement wordt structureel geagendeerd in de overleggen van de bestuurder met de Audit Commissie en de Raad van Toezicht.

Voor nu identificeren wij de volgende mogelijke risico's:

- Langzaam en langdurig herstel van de bezoekersaantallen naar pre-corona omvang;
- Impact van de hoge inflatie in combinatie met de onzekere indexatie van de subsidie.

Toelichting op Fair Pay / Fair Practice Code

Wij onderschrijven de aanbevelingen van de Fair Pay / Fair Practice Code en de principes van deze code worden binnen onze organisatie integraal toegepast. Wij herkennen onszelf in de vijf pijlers waar de Fair Pay / Fair Practice Code op berust en leven deze na.

Recht doende aan de elementen solidariteit, diversiteit, vertrouwen, duurzaamheid en transparantie koesteren en waarborgen wij zo bijvoorbeeld de belangen en rechten (inclusief auteursrecht, bronvermelding en eigenaarschap) van samenwerkingspartners, marktconforme en eerlijke betaling van kunstenaars en freelancers, groei- en ontwikkelingsmogelijkheden voor onze medewerkers, een eerlijk stage- en vrijwilligersbeleid en ons Green Team, en de ontwikkelingen daarvan.

Tot de transparantie van organisatie en beleid rekenen wij ook de vastlegging en publicatie ervan.

Toelichting op Collectiebeheer

Voor de registratie en documentatie van de collectie profiteert het Wereldmuseum van projecten die worden uitgevoerd op de data binnen het gehele collectiemanagementsysteem. Zo werd er vorig jaar intensief gewerkt aan het dekoloniseren van onze gezamenlijke thesaurus (termenlijst).

Hierbij gaat het enerzijds om het verwijderen van sensitieve termen, een continu proces, waar we al jaren mee bezig zijn. Anderzijds gaat om het doorlichten van de thesaurusconcepten en de relaties ertussen, die op imperialistische denkbeelden berusten.

Daarnaast wordt ook voor de gehele collectie een belangrijke bijdrage geleverd aan de websites en social media en wordt er samengewerkt met conservatoren, het online team en collega's van educatie en evenementen om een 'totaalpakket' aan te bieden aan online en fysieke bezoekers. Hierbij valt ook te denken aan de reeks 'Wereldverhalen', die steeds verder uitgebreid wordt. Van de gehele collectie worden uitsneden gemaakt die worden aangeleverd aan thematische platformen als Netwerk Oorlogsbronnen, Modemuze en Aziatisch Keramiek (in voorbereiding). Binnen de door de RCE beheerde website Collectie Nederland is op ons verzoek een ingang gecreëerd die toegang geeft tot de gezamenlijke volkenkundige collecties waartoe ook die van het Museon behoort en die van het Universiteitsmuseum Groningen.

In het depot werd naast het uitvoeren van de reguliere werkzaamheden gewerkt aan het verbeteren van de opslag van de textielcollectie, de fotografie van keramiek afkomstig uit Azië en de fotografie van objecten uit een koloniale context.

In 2022 ging Eline Kevenaar na een bijzonder lang dienstverband met pensioen. Haar laatste maanden bij het museum heeft ze zich bezig gehouden met het in kaart brengen van informatie met betrekking tot de collectie en de herkomst ervan. Hierdoor worden de herkomstonderzoekers beter gefaciliteerd en hebben we inzichtelijk kunnen maken welke bronnen nog gedigitaliseerd moeten worden.

Herkomstonderzoek

Onderzoek vindt steeds meer plaats in samenwerking met (diaspora) gemeenschappen. Deze wederzijdse betrokkenheid leidt tot diepere inzichten en ook evenwichtiger zicht op herkomst. In tentoonstellingen wordt beter vermeld hoe voorwerpen in het museum terecht zijn gekomen, en in de database wordt de uitgebreidere informatie meer en meer gekoppeld. Ook werd herkomstonderzoek, waarin wij al langere tijd een voortrekkersrol vervullen, dit jaar een vast element in onze onderzoekagenda.

We koppelen resultaten van dit onderzoek terug aan herkomstlanden en aan de in 2022 ingestelde overheidscommissie Teruggave Koloniale Collecties. Het lopende (herkomst)onderzoek met betrekking tot Indonesië richt zich op objecten die onderwerp van gesprek waren tijdens een ontmoeting met de Indonesische repatriëringscommissie in Museum Volkenkunde op 7 juli. Voor het Wereldmuseum betreft dit een Koran van Teuku Umar.

Er is ook herkomstonderzoek uitgevoerd in de collecties van het Wereldmuseum die mogelijk afkomstig zijn van Ban Chiang, een prehistorische nederzetting in Noordoost-Thailand, naar de verwervingsgeschiedenis van de collectie van het Wereldmuseum in de WO2 periode (tussen 1933 en 1948) en naar objecten aangekocht bij de Iraans-Duitse handelaar Saeed Motamed, die tussen 1956 en 2005 een 430-tal objecten verkocht aan het Wereldmuseum.

In 2021 vormde het Wereldmuseum een bestemmingsreserve van € 400.000,- ten behoeve van het onderzoek naar koloniale roofkunst.

In 2022 werd een NWO Museumbeurs toegekend aan de conservator Afrika ten behoeve van haar herkomstonderzoek naar de geschiedenis van de Nederlandse Neder-Kongo collectie. De centrale vraagstelling was daarbij of de voorwerpen van deze collectie onrechtmatig zijn verkregen.

Hiermee werd een belangrijke bijdrage geleverd aan de toenemende informatiebehoefte vanuit de landen van herkomst van de objecten en de Nederlandse maatschappij.

Samenwerkingen en partnerschappen

De Sector Onderzoek en Collectie onderhoudt en ontwikkelt uiteenlopende relaties met bijvoorbeeld stakeholder communities uit herkomstlanden en vanuit (diaspora) gemeenschappen in Nederland, kunstenaars(groepen), onderzoekers, andere musea in binnen- en buitenland en universiteiten. Ook zijn er diverse verbanden waarbinnen digitale informatie gedeeld wordt, waaronder bijvoorbeeld databases als Europeana, het Geheugen van Nederland, ModeMuze, de Japanse kunst database van Ritsumeikan University, Kyoto en de website Aziatische Keramiek.nl.

Talentontwikkeling

Binnen het overkoepelende team Collectiemanagement werd in de zomer van 2022 geëxperimenteerd met een vakantiekrachten project. Acht studenten van de Reinwardt Academie werden geworven om gedurende een twee maanden durend programma op allerlei plekken in onze musea en depots werk uit te voeren op gebied van depotbeheer en registratie. Deze studenten werden ook ingezet voor de collectie Rotterdam.

De studenten hebben met veel plezier werkervaring opgedaan en zorgden er samen voor dat er veel werd bereikt in korte tijd. Zo werden er bijvoorbeeld maar liefst 5.961 munten en 700 wajangpoppen gescand en 300 depotkasten genummerd. Daarmee was het een succesvol project en voor herhaling vatbaar. Een aantal van deze studenten zal het komende jaar in dienstverband parttime doorwerken aan een aantal projecten.

Depot

Als nieuwe huismeester van het depotgebouw hebben we ons ingezet voor de samenwerking op de werkvloer en bijgedragen aan de voorbereiding van een aantal verbeteringen die op technisch gebied gaan worden doorgevoerd, zoals het verbeteren van de luchtkwaliteit en de beveiliging. Samen met de andere huurders namen we deel aan een intensief traject van de Gemeente waarin werd onderzocht welke scenario's er mogelijk zijn voor de toekomstige depotfunctie voor de Gemeentelijke collectie.

Rotterdam, 27 maart 2023

M.J. van Bommel
Algemeen Directeur

W.A.H. Modest
Inhoudelijk Directeur

Verslag van de Raad van Toezicht

Tot 1 april 2022 was de Raad van Toezicht van het Wereldmuseum Rotterdam als volgt samengesteld:

De heer K.M. Becking, voorzitter
Mevrouw mr. Sj. A. Rullmann
Mevrouw P.E. de Weichs de Wenne
Mevrouw L.A.M. van der Linden
De heer M. Bouker
Mevrouw H.A. Saam
Mevrouw. E.R. Kambel

Per 1 april 2022 was de Raad van Toezicht van het Wereldmuseum Rotterdam als volgt samengesteld:

De heer K.M. Becking, voorzitter
Mevrouw P.E. de Weichs de Wenne
Mevrouw L.A.M. van der Linden
Mevrouw H.A. Saam
Mevrouw. E.R. Kambel
De heer L.A.A. Pieters
De heer H.J.H. van Meegen

In het kader van de verregaande samenwerking met het Nationaal Museum van Wereldculturen werd met ingang van 1 mei 2017 een nieuwe Raad van Toezicht gevormd. Beiden stichtingen kennen dezelfde samenstelling van de Raad van Toezicht. De Raad van Toezicht bestaat uit zeven leden in de verhouding vijf 'NMVW' en twee 'Rotterdam'. Het College van B&W van Rotterdam benoemt de leden met een Rotterdamse achtergrond in de Raad van Toezicht van het Wereldmuseum. De overige leden worden niet ter goedkeuring aan het College voorgelegd.

In 2022 nam de Raad van Toezicht afscheid van mevr. Rullmann en dhr. Bouker die respectievelijk na twee voltooide termijnen en één voltooide termijn aftraden binnen de Raad van Toezicht. Zij werden opgevolgd door dhr. Pieters en dhr. Van Meegen. De Raad is heel verheugd met hun komst. Bij gelegenheid van de zoektocht naar de opvolgers van mevr. Rullmann en dhr. Bouker werd ook de profielschets van de Raad herijkt op basis van de actuele strategische koers van de organisatie. De Raad van Toezicht waarborgt aldus deskundigheid, diversiteit en onafhankelijkheid. ([GCC principe 8](#)).

In 2022 vergaderde de Raad van Toezicht regulier op 23 maart, 27 juni, 17 september en 9 december. Op de agenda stonden naast financiële zaken ook de ontwikkelingen en ambities voor een collectiecentrum, de plannen voor een nieuwe Merkstrategie voor de vier musea en het welzijn van de organisatie en het personeel. Op museaal-inhoudelijk gebied stond de Raad van Toezicht stil bij lange termijn tentoonstellingsplanning en de stand van zaken van het educatiebeleid. De verschillende commissies binnen de Raad van Toezicht (Auditcommissie, Remuneratie Commissie, Commissie Museale Zaken en Commissie Rotterdam) kwamen verschillende malen bijeen met de Directie en MT-leden.

De Raad stelt vast dat ieders onafhankelijke expertises binnen de Raad goed tot hun recht komen in het toezicht. Niet alleen binnen de verschillende (bovengenoemde) commissies van de Raad van Toezicht maar ook als klankbord voor uiteenlopende kwesties en in hun contact met de Ondernemingsraad voelt de Raad zich betrokken bij de organisatie en de werknemers. Toezichthouders zijn zich bewust van hun eigen rol en de onderlinge verdeling van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden en handelen daarnaar ([GCC principe 4](#)). Eind 2022 heeft de Raad een zelfevaluatie uitgevoerd, gericht op het eigen functioneren, teneinde eraan bij te dragen dat het zijn toezichthoudende, adviserende en werkgeversrol op professionele en onafhankelijke wijze uitvoert. ([GCC principe 7](#)).

De individuele leden reflecteerden in de schriftelijke zelfevaluatie op uiteenlopende thema's zoals het functioneren van de Raad, de onderlinge samenwerking en de verhouding met het (nieuwe) Bestuur. De observaties en bevindingen die volgden op deze evaluatie werden in het laatste overleg van 2022 besproken. Zo werd er onder andere gesproken over het inwerkprogramma van nieuwe Raad van Toezicht leden, het contact met de nieuwe directie, de aanwezigheid en betrokkenheid van de Raad bij formele en informele evenementen, de (frequentie van de) informatievoorziening en het waarborgen van voldoende inhoudelijke componenten tijdens de Raad van Toezicht vergaderingen.

De Raad van Toezicht kijkt met tevredenheid terug op 2022. Zij zien de zorg en aandacht die de nieuwe directie had voor het stabiliseren van de interne organisatie na jaren die in het teken stonden van transitie als gevolg van de pandemie en een reorganisatie. Daarnaast heeft de Raad in dit verband bewondering voor de veerkracht en het aanpassingsvermogen van de medewerkers, die ook dit jaar erin zijn geslaagd om voor het publiek een rijke programmering (fysiek en digitaal) te presenteren. De Raad van Toezicht stelt daarbij vast dat de organisatie haar maatschappelijke doelstelling realiseert door culturele waarde te creëren, over te dragen en/of te bewaren, (GCC principe 1). Bijzonder waren evenementen als de openingen van Hair Power en Hiphop en Museumnacht010 en de grote belangstelling van genodigden en bezoekers. Het was goed om het museum weer vol publiek te zien na twee jaar pandemie en de sluiting van het museum als gevolg van de coronamaatregelen. Met belangstelling kijkt de Raad van Toezicht uit naar de ontwikkelingen rondom het Collectiecentrum en de nieuwe Merkstrategie. De Raad heeft er vertrouwen in dat de organisatie nu, onder leiding van de nieuwe Directie en het Management Team, weer kan investeren in mooie toekomstplannen.

De Raad van Toezicht is tevreden met het financiële resultaat en de wijze waarop het museum er ook dit jaar weer in is geslaagd om de exploitatie en de financiële omstandigheden aan te passen aan de actualiteit. De Raad stelt vast dat het bestuur in 2022 zorgvuldig en verantwoord om is gegaan met de mensen en de middelen van de organisatie. (GCC principe 6) De Raad waardeert de manier waarop het museum de Audit Commissie en de Raad structureel informeert te aanzien van financiële vraagstukken en besluiten en keurde bij de vergadering van 9 december dan ook met vertrouwen de begroting 2023 goed.

Ook in 2022 heeft een daartoe ingestelde commissie van de Raad van Toezicht het functioneren van de bestuurders in hun aanwezigheid besproken. Daarbij is aan de orde gekomen dat het bestuur diens verantwoordelijkheid voor de algemeen dagelijkse leiding, het functioneren en de resultaten van de organisatie naar tevredenheid van de Raad van Toezicht heeft ingevuld (GCC principe 5).

De Raad van Toezicht en Directie onderschrijven de aanbevelingen van de Code Cultural Governance c.q. de principes van de Governance Code Cultuur alsmede de Code Culturele Diversiteit. Deze codes worden integraal toegepast. (GCC principe 2)

De bezoldiging van de Directie van het Wereldmuseum Rotterdam valt binnen de WNT norm. In de jaarrekening is de bezoldiging van de directie van het museum vermeld. De leden en de voorzitter van de Raad van Toezicht voeren hun functie onbezoldigd uit. In 2022 zijn bestuur en toezichthouders in het kader van een onafhankelijke en integere rolvulling alert geweest op belangenverstremming (GCC principe 3). In de navolgende overzichten worden de nevenactiviteiten van de Directie en de leden van de Raad van Toezicht en het rooster van aftreden weergegeven.

Dit jaarverslag en deze jaarrekening werden op 27 maart 2023 door de Raad van Toezicht WMR vastgesteld.

De heer K.M. Becking, voorzitter

Mevrouw P.E. de Weichs de Wenne

Mevrouw L.A.M. van der Linden

Mevrouw H.A. Saam

De heer E.R. Kambel

De heer L.A.A. Pieters

De heer H.J.J. van Meegen

GECONSOLIDEERDE JAARREKENING 2022

1 GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2022

	31 december 2022		31 december 2021	
	€	€	€	€
ACTIVA				
Vaste activa				
Materiële vaste activa	(1)			
Huurders-investeringen	692.328		833.071	
Kruispunt	350.730		491.022	
Superstraat	168.132		280.220	
		1.211.190		1.604.313
Vlottende activa				
Vorraden	(2)			
Gereed product en handelsgoederen		44.185		42.566
Vorderingen	(3)			
Debiteuren	195.556		67.191	
Overige belastingen en premies sociale verzekeringen	117.227		215.216	
Overige vorderingen en overlopende activa	189.308		193.264	
		502.091		475.671
Liquide middelen	(4)			
		2.533.577		1.758.710
		4.291.043		3.881.260

	31 december 2022		31 december 2021	
	€	€	€	€
PASSIVA				
Reserves	(5)	2.869.155		3.151.071
Voorzieningen	(6)			
Voorziening jubileumuitkeringen		19.487		18.486
Kortlopende schulden en overlopende passiva	(7)			
Crediteuren		156.036		169.840
Overige belastingen en premies sociale verzekeringen		149.966		80.877
Overige schulden en overlopende passiva		1.096.399		460.986
		<u>1.402.401</u>		<u>711.703</u>
		<u>4.291.043</u>		<u>3.881.260</u>

2 GECONSOLIDEERDE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2022

		<u>Realisatie 2022</u>	<u>Begroting 2022</u>	<u>Realisatie 2021</u>
		€	€	€
Baten				
Subsidies	(8)	5.499.000	5.401.000	5.351.000
Entreegelden	(9)	233.210	325.000	118.524
Sponsorbijdragen en schenkingen	(10)	12.500	27.000	25.851
Rondleidingen en bruiklenen	(11)	88.532	28.000	51.733
Baten Horeca	(12)	1.662.289	1.732.000	456.717
		<hr/>	<hr/>	<hr/>
Som van de geworven baten		7.495.531	7.513.000	6.003.825
Opbrengsten winkel	(13)	34.347	75.000	20.908
Overige baten	(14)	49.640	43.000	52.692
		<hr/>	<hr/>	<hr/>
Som der baten		7.579.518	7.631.000	6.077.425
Lasten				
Directe lasten	(15)	1.120.697	1.213.500	505.801
Directe lasten Horeca	(16)	352.078	398.614	108.462
Directe lasten winkel	(17)	21.248	37.500	14.521
		<hr/>	<hr/>	<hr/>
Totaal directe lasten		1.494.023	1.649.614	628.784
Personeelslasten	(18)	3.391.786	3.556.000	2.650.875
Afschrijvingen materiële vaste activa		393.123	411.000	403.228
Overige bedrijfslasten	(20)	2.576.372	2.369.386	2.091.076
		<hr/>	<hr/>	<hr/>
Totaal bedrijfslasten		6.361.281	6.336.386	5.145.179
		<hr/>	<hr/>	<hr/>
Saldo voor financiële baten en lasten		-275.786	-355.000	303.462
Financiële baten en lasten		-6.130	-	-6.101
		<hr/>	<hr/>	<hr/>
Saldo		<u>-281.916</u>	<u>-355.000</u>	<u>297.361</u>

3 GECONSOLIDEERD KASSTROOMOVERZICHT OVER 2022

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

	2022		2021	
	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Resultaat	-275.786		303.462	
Aanpassingen voor:				
Afschrijvingen	393.123		403.228	
Mutatie voorzieningen	1.001		-2.529	
Veranderingen in het werkkapitaal:				
Mutatie voorraden	-1.619		-10.949	
Mutatie vorderingen	-26.420		273.905	
Mutatie kortlopende schulden (exclusief schulden aan kredietinstellingen)	690.698		-1.640.792	
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		780.997		-673.675
Betaalde interest		-6.130		-6.101
Kasstroom uit operationele activiteiten		774.867		-679.776
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investerings in materiële vaste activa		-		-48.512
		774.867		-474.770

4 GECONSOLIDEERDE GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

ALGEMEEN

Activiteiten

De activiteiten van Stichting Wereldmuseum Rotterdam, statutair gevestigd te Rotterdam, en haar groepsmaatschappij bestaan voornamelijk uit:

- het exploiteren van een museum over culturen uit de gehele wereld.
- het exploiteren van zaalverhuur, banqueting en museumcafé.

Vestigingsadres, rechtsvorm en inschrijfnummer handelsregister

Stichting Wereldmuseum Rotterdam is feitelijk en statutair gevestigd op Willemskade 25 te Rotterdam en is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 24383968.

Schattingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat het bestuur van Stichting Wereldmuseum Rotterdam zich over verschillende zaken een oordeel vormt, en dat het bestuur schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het op grond van algemene aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

Consolidatie

Lijst met kapitaalbelangen

Een overzicht van de gegevens vereist op grond van de artikelen 2:379 en 2:414 BW is onderstaand opgenomen. Stichting Wereldmuseum Rotterdam te Rotterdam staat aan het hoofd van een groep rechtspersonen. In de jaarrekening van Stichting Wereldmuseum Rotterdam zijn de financiële gegevens geconsolideerd van Stichting Wereldmuseum Rotterdam en de volgende groepsmaatschappijen:

Naam, statutaire zetel	Aandeel in het geplaatste kapitaal	Opgenomen in consolidatie
	%	
Wereldbusiness B.V. Rotterdam	100,00	Ja

Verbonden partijen

Verbonden partijen zijn rechtspersonen waar overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij.

Stichting Nationaal Museum van Wereldculturen en het Wereldmuseum te Rotterdam zijn per 1 mei 2017 een verregaande samenwerking aangegaan welke is vormgegeven door een personele unie op het niveau van de Raad van Toezicht, de directie en het management. Gelet op de, op dit terrein bestaande wettelijke bepalingen en strikte scheiding van economische eenheid is er geen sprake van een groepsrelatie.

Grondslagen voor de consolidatie

In de geconsolideerde jaarrekening van Stichting Wereldmuseum Rotterdam zijn de financiële gegevens verwerkt van de tot de groep behorende maatschappijen en andere rechtspersonen waarop een overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend of waarover de centrale leiding wordt gevoerd. De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld met toepassing van de grondslagen voor de waardering en de resultaatbepaling van Stichting Wereldmuseum Rotterdam.

De financiële gegevens van de groepsmaatschappij zijn volledig in de geconsolideerde jaarrekening opgenomen onder eliminatie van de onderlinge verhoudingen en transacties.

ALGEMENE GRONDSLAGEN VOOR DE OPSTELLING VAN DE GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld volgens Richtlijn 640 "Organisaties-zonder-winststreven (RJ 640)".

De geconsolideerde jaarrekening is opgemaakt op basis van historische kostprijs. De waardering van activa en passiva geschiedt, voor zover niet anders is vermeld, tegen nominale waarde.

Baten worden toegerekend aan de periode waarin ze zijn gerealiseerd. Lasten worden verantwoord in het jaar waarin ze voorzienbaar zijn.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar.

De cijfers van 2021 zijn, waar nodig, geherrubriceerd teneinde vergelijkbaarheid met 2022 mogelijk te maken.

Continuïteitsveronderstelling

De Stichting kan het museum niet rendabel exploiteren zonder subsidie. De Gemeente Rotterdam verleent subsidie op basis van een subsidieverzoek waarbij de begroting dient als onderbouwing. Na afloop van het jaar wordt mede op basis van een verantwoording de subsidie definitief vastgesteld. De verlening wordt jaarlijks bezien en vastgesteld. Dit heeft tot gevolg dat de Stichting geen zekerheid heeft dat de aangevraagde subsidie telkens zal worden verleend terwijl de Stichting niet kan voortbestaan zonder deze jaarlijkse subsidie.

Begin 2021 heeft de Gemeente Rotterdam een verleningsbeschikking afgegeven en daarin, onder verwijzing naar het cultuurplan 2021-2024, spreekt het college in deze verleningsbeschikking de intentie uit om te subsidiëren over de periode 2021 tot en met 2024.

Hierin is een jaarlijkse subsidie van € 5.351.000 exclusief eventueel accrés opgenomen. In verband met de gemeentelijke begrotingsregels wordt de subsidie jaarlijks verleend en vastgesteld. Er is derhalve geen volledige zekerheid over de continuïteit, echter is er geen reden om te veronderstellen dat de subsidie niet toegekend zal worden. Op basis van deze constatering hebben wij de jaarrekening uitgebracht onder de veronderstelling van continuïteit.

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen aanschaffingswaarde of vervaardigingslasten verminderd met afschrijvingen bepaald op basis van de geschatte levensduur rekening houdend met een eventuele restwaarde. De afschrijvingen bedragen een vast percentage van de aanschaffingswaarde of vervaardigingslasten.

De verbouwingen worden lineair afgeschreven op basis van de verwachte gebruiksduur van maximaal 10 jaar.

Financiële vaste activa

Deelnemingen

De Stichting bezit alle geplaatste aandelen van Wereldbusiness B.V. Het vermogen van Wereldbusiness B.V. is ultimo 2022 negatief. Gezien deze negatieve waarde en het gebruik om verliezen vanuit de Stichting aan te vullen is een voorziening gevormd voor een bedrag van het negatieve eigen vermogen.

Vorraden

Vorraden grond- en hulpstoffen en handelsgoederen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere netto-opbrengstwaarde. Deze lagere netto-opbrengstwaarde wordt bepaald door individuele beoordeling van de voorraden.

Vorderingen en overlopende activa

De kortlopende vorderingen betreffen de vorderingen met een looptijd korter dan één jaar. Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie, inclusief de transactiekosten indien materieel. Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas- en banktegoeden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Reserves en fondsen

Mutatie bestemmingsreserves

De bestemmingsreserves zijn reserves met een beperktere bestedingsmogelijkheid, waarbij de beperking door het bestuur is aangebracht. De aard van de bestemmingsreserves wordt later toegelicht.

Voorzieningen

Algemeen

Een voorziening wordt gevormd voor verplichtingen waarvan het waarschijnlijk is dat zij zullen moeten worden afgewikkeld en waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten. De omvang van de voorziening wordt bepaald door de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichtingen en verliezen per balansdatum af te wikkelen. Voorzieningen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. De voorzieningen hebben een overwegend langlopend karakter.

Kortlopende schulden en overlopende passiva

De kortlopende schulden betreffen de schulden met een looptijd korter dan één jaar. Deze worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de bedragen waartegen de schuld moet worden afgelost.

GRONDSLAGEN VOOR DE BEPALING VAN HET RESULTAAT

Algemeen

Het resultaat (saldo) wordt bepaald als het verschil tussen het totaal der baten en het totaal der lasten. Ontvangsten en uitgaven worden in de staat van baten en lasten toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben. Bij de toerekening wordt een bestendige gedragslijn gevolgd. Dit houdt in dat rekening wordt gehouden met de aan een periode toe te rekenen bedragen die in een andere periode zijn of worden ontvangen, dan wel betaald.

Indien aan bestemmingsreserve(s) respectievelijk bestemmingsfonds(en) wordt gedoteerd dan wel daaruit wordt geput wordt deze mutatie op de volgende wijze verwerkt: het saldo van de staat van baten en lasten wordt bepaald inclusief het overschot of tekort dat is ontstaan uit hoofde van de baten en lasten met een bijzondere bestemming. Onder de staat van baten en lasten wordt vervolgens een specificatie opgenomen van de verwerking van dit saldo in de onderscheiden posten van het eigen vermogen.

Jaarlijkse subsidie

De Gemeente Rotterdam besluit jaarlijks tot het toekennen van een subsidie. Deze jaarlijkse subsidie wordt ten gunste van het resultaat gebracht in het jaar waarop de subsidie betrekking heeft. Na afloop van het jaar wordt, mede op grond van de ingediende verantwoording, via een vaststellingsbeschikking de subsidie definitief vastgesteld. De afrekening vindt aansluitend plaats. De Gemeente kan daarbij afwijken van het eerder in de verleningsbeschikking vastgestelde bedrag.

Lasten algemeen

De lasten zijn toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben.

Personeelsbeloningen

Periodiek betaalbare beloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten.

Pensioenen

Stichting Wereldmuseum Rotterdam heeft alle pensioenregelingen verwerkt volgens de verplichtingenbenadering. De over het verslagjaar verschuldigde premie wordt als last verantwoord.

De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

Afschrijvingen

De afschrijvingen op de materiële vaste activa zijn berekend door middel van vaste percentages van de aanschaffingswaarde, op basis van de verwachte economische levensduur. Eventuele boekwinsten en -verliezen bij verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Bedrijfslasten

De kosten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2022

ACTIVA

VASTE ACTIVA

1. Materiële vaste activa

	Huurders- investeringsen	Inventaris	Kruispunt	Superstraat	Totaal
	€	€	€	€	€
<i>Boekwaarde per 1 januari 2022</i>					
Aanschaffingswaarde	4.404.456	252.016	701.460	560.440	5.918.372
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-3.571.385	-252.016	-210.438	-280.220	-4.314.059
	<u>833.071</u>	<u>-</u>	<u>491.022</u>	<u>280.220</u>	<u>1.604.313</u>
<i>Mutaties</i>					
Afschrijvingen	-140.743	-	-140.292	-112.088	-393.123
<i>Boekwaarde per 31 december 2022</i>					
Aanschaffingswaarde	4.404.456	252.016	701.460	560.440	5.918.372
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-3.712.128	-252.016	-350.730	-392.308	-4.707.182
Boekwaarde per 31 december 2022	<u>692.328</u>	<u>-</u>	<u>350.730</u>	<u>168.132</u>	<u>1.211.190</u>

In de huurovereenkomsten is niets opgenomen over enige vergoeding voor investeringen in de vorm van verbouwingen die achterblijven indien het Wereldmuseum de panden verlaat. Alsdan bedraagt de waarde van de verbouwingen nihil.

Afschrijvingspercentages

	%
Huurders-investeringen	10 - 20
Inventaris	20 - 25
Kruispunt	20
Superstraat	20

VLOTTENDE ACTIVA

2. Voorraden

	31-12-2022	31-12-2021
	€	€
Gereed product en handelsgoederen		
Voorraad banqueting	18.220	21.586
Voorraad museumcafé	2.777	2.245
Handelsgoederen	23.188	18.735
	<u>44.185</u>	<u>42.566</u>

De post handelsgoederen omvat de voorraad courante artikelen die de Stichting op voorraad heeft om te worden verkocht in de winkel.

3. Vorderingen

Debiteuren

Debiteuren	<u>195.556</u>	<u>67.191</u>
------------	----------------	---------------

Een voorziening voor vermoedelijke oninbaarheid wordt niet noodzakelijk geacht.

Overige belastingen en premies sociale verzekeringen

Omzetbelasting	<u>117.227</u>	<u>215.216</u>
----------------	----------------	----------------

Overlopende activa

Vooruitbetaalde huisvestingskosten	117.323	109.201
Vooruitbetaalde kosten drukwerk	2.922	7.734
Vooruitbetaalde automatiseringskosten	7.650	14.613
Vooruitbetaalde contributies en abonnementen	14.882	5.107
Te ontvangen Tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging Werkgelegenheid	-	20.493
Vooruitbetaalde tentoonstellingskosten "Hairpower"	-	26.365
Te ontvangen vergoeding depot huismeester	9.360	-
Vooruitbetaalde kosten Koloniaal Verleden Rotterdam	1.697	-
Te ontvangen sponsorbijdragen	2.260	-
Te ontvangen bankrente en -kosten	216	-
Te ontvangen afrekening Museumjaarkaart/Rotterdampas	31.240	9.031
Overige overlopende activa	1.758	720
	<u>189.308</u>	<u>193.264</u>

Onder de opgenomen vorderingen bevinden zich geen posten met een looptijd van meer dan één jaar.

	<u>31-12-2022</u>	<u>31-12-2021</u>
	€	€
4. Liquide middelen		
ABN AMRO Bank N.V.	2.519.596	1.751.755
Kas	9.023	6.955
Gelden onderweg	4.958	-
	<u>2.533.577</u>	<u>1.758.710</u>

De liquide middelen staan volledig ter vrije beschikking.

PASSIVA

5. Reserves

Voor een toelichting op het groepsvermogen verwijzen wij u naar de toelichting op het eigen vermogen van de enkelvoudige balans op pagina 48 van dit rapport.

6. Voorzieningen

	2022	2021
	€	€
<i>Voorziening jubileumuitkeringen</i>		
Stand per 1 januari	18.486	21.015
Mutatie	1.001	-2.529
Stand per 31 december	<u>19.487</u>	<u>18.486</u>

7. Kortlopende schulden en overlopende passiva

	31-12-2022	31-12-2021
	€	€
Crediteuren		
Crediteuren	<u>156.036</u>	<u>169.840</u>

Overige belastingen en premies sociale verzekeringen

Omzetbelasting	32.252	-
Loonheffing	80.100	73.020
Pensioenen	37.614	7.857
	<u>149.966</u>	<u>80.877</u>

Overige schulden en overlopende passiva

	31-12-2022	31-12-2021
	€	€
Overlopende passiva		
Te betalen personeelskosten	120.801	92.353
Te betalen huisvestingskosten	517.696	263.149
Te betalen accountantskosten	30.300	25.299
Te betalen bankrente en -kosten	298	2.609
Te betalen advieskosten	680	315
Te betalen nettoloan	15.458	-
Vooruitontvangen bedragen	134.911	24.074
Te betalen programmeringskosten	14.140	7.500
NMVW Doorbelastingen 2022	86.310	-
Te betalen afrekening Tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging Werkgelegenheid	2.670	-
Vooruitontvangen e-tickets	135	648
Te betalen kosten "Remix Rotterdam"	-	733
Te betalen kosten "Genderful World"	-	41.000
Te betalen kosten "Hairpower"	140.848	-
Te betalen kosten "Hiphop"	30.000	-
Overige kortlopende schulden en overlopende passiva	2.152	3.306
	<u>1.096.399</u>	<u>460.986</u>

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Meerjarige financiële verplichtingen

Huur

De stichting heeft een langlopende huurovereenkomst (30 jaar) afgesloten met de Dienst Stadsontwikkeling van de Gemeente Rotterdam, afdeling Vastgoed. De huurlast inclusief voorschot op de servicekosten over 2022 bedroeg € 1.310.417 (dit is exclusief de afrekening servicekosten over voorgaande jaren en de nog te ontvangen afrekening servicekosten en huurindexatie over 2022). De huur dient jaarlijks te worden geïndexeerd.

6 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2022

	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
	€	€	€
8. Subsidies			
Subsidie gemeente Rotterdam	5.471.000	5.351.000	5.351.000
Bijdragen fondsen	28.000	50.000	-
	<u>5.499.000</u>	<u>5.401.000</u>	<u>5.351.000</u>
9. Entreegelden			
Entreegelden	<u>233.210</u>	<u>325.000</u>	<u>118.524</u>
<p>Ten gevolge van de crisis als gevolg van Covid-19 in 2020 tot en met begin 2022 is er sprake geweest van verminderde openstelling. De opbrengsten entreegelden zijn derhalve lager dan begroot.</p>			
10. Sponsorbijdragen en schenkingen			
Sponsoren	-	15.000	-
Schenkingen	12.500	12.000	25.851
	<u>12.500</u>	<u>27.000</u>	<u>25.851</u>
11. Baten uit acties van derden			
Rondleidingen	9.768	9.000	5.485
Bruiklenen	150	2.000	-
Opbrengsten educatie	78.614	17.000	46.248
	<u>88.532</u>	<u>28.000</u>	<u>51.733</u>
12. Baten van verbonden organisaties zonder winststreven			
Inkomsten Horeca	<u>1.662.289</u>	<u>1.732.000</u>	<u>456.717</u>
13. Opbrengsten winkel			
Opbrengsten winkelverkoop	<u>34.347</u>	<u>75.000</u>	<u>20.908</u>
14. Overige baten			
Detachering personeel huismeester	37.440	37.000	37.440
Overige baten	-	-	8.952
Huuropbrengsten	12.200	6.000	6.300
	<u>49.640</u>	<u>43.000</u>	<u>52.692</u>

	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
	€	€	€
15. Directe lasten			
Audiovisuele (AV) Voorzieningen	-	10.000	3.465
Tegenprestatie sponsors	-	3.000	-
Transportkosten	2.443	6.000	2.072
Kosten verzameling (uitpakken depot)	-	5.000	-
Fotowerk	850	5.000	18.823
Onderhoud e.d. projecten	21.656	60.000	-
Programmeringskosten	102.178	200.000	53.882
Wisseltentoonstellingen	707.012	750.000	163.285
Onderwijsactiviteiten	14.221	15.000	13.180
Inkoopkosten entreegelden	3.286	5.000	2.260
Inkoopkosten personeelskantine	4.141	9.500	3.557
Collectie aankopen	-	10.000	-
Marketingkosten	264.910	135.000	245.277
	<u>1.120.697</u>	<u>1.213.500</u>	<u>505.801</u>

Alle kosten gemaakt voor een wisseltentoonstelling worden bij de start van de wisseltentoonstelling ten laste van het resultaat gebracht. Eventuele meerkosten die tijdens de wisseltentoonstelling worden gemaakt, komen direct ten laste van het resultaat.

In 2022 zijn er twee wisseltentoonstellingen geproduceerd (2021: 1)

16. Directe lasten Horeca

Directe inkoop Horeca	350.859	398.614	108.462
Dervingskosten banqueting	1.219	-	-
	<u>352.078</u>	<u>398.614</u>	<u>108.462</u>

17. Directe lasten winkel

Directe inkoop winkel	<u>21.248</u>	<u>37.500</u>	<u>14.521</u>
-----------------------	---------------	---------------	---------------

18. Personeelslasten

Lonen en salarissen

Loonkosten	1.993.996	2.107.000	1.621.368
Uitzendkrachten	801.949	724.000	524.208
Doorbelaste personeelskosten Nationaal Museum van Wereldculturen	693.688	725.000	731.889
	<u>3.489.633</u>	<u>3.556.000</u>	<u>2.877.465</u>
Ontvangen ziekengelduitkeringen	-10.287	-	-36.478
Ontvangen subsidie Tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging Werkgelegenheid	-42.096	-	-190.112
Doorbelaste personeelslasten	-45.464	-	-
	<u>3.391.786</u>	<u>3.556.000</u>	<u>2.650.875</u>

Bezoldiging van (voormalige) bestuurders en leden van de Raad van Toezicht

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector voor topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen is van toepassing op Stichting Wereldmuseum Rotterdam. Hierna is de totale bezoldiging voor (gewezen) topfunctionarissen opgenomen. Het toepasselijk WNT-maximum bedraagt voor de voorzitter van de Raad van Toezicht € 32.400 (2021: € 31.350) en voor de leden van de Raad van Toezicht € 21.600 (2021: € 20.900) op jaarbasis. Op basis van de samenwerkingsovereenkomst die tussen NMVW en WM is overeengekomen wordt de directeur gedetacheerd door NMVW bij het WM. De maximale WNT-bezoldiging voor de directeur is derhalve berekend op basis van de norm voor functievervulling anders dan op grond van dienstbetrekking. Het toepasselijk WNT-maximum voor de (gewezen) topfunctionarissen anders dan op grond van dienstbetrekking bedraagt € 28.600 voor kalendermaand 1 – 6 en € 21.700 voor de daaropvolgende kalendermaanden van de totale functievervulling. Het maximale uurtarief voor de (gewezen) topfunctionarissen anders dan op grond van dienstbetrekking bedraagt € 206.

Naam : M.J. van Bommel (Algemeen directeur)
Geslacht : vrouw
Geboortedatum : 02-06-1966
Duur dienstverband : 1 januari tot en met 31 december op detacheringsbasis
Omvang dienstverband : 0,25 fte
WNT-maximum : € 75.450

Naam : W.A.H. Modest (Inhoudelijk directeur)
Geslacht : man
Geboortedatum : 23-03-1972
Duur dienstverband : 1 januari tot en met 31 december op detacheringsbasis
Omvang dienstverband : 0,25 fte
WNT-maximum : € 57.700

Naam : K.M. Becking (Voorzitter RvT)
Geslacht : man
Geboortedatum : 03-11-1969
Duur dienstverband : 1 januari tot en met 31 december
WNT-maximum : € 32.400

Naam : P.E. de Weichs de Wenne (Lid RvT)
Geslacht : vrouw
Geboortedatum : 22-11-1969
Duur dienstverband : 1 januari tot en met 31 december
WNT-maximum : € 21.600

Naam : L.A.M. van der Linden (Lid RvT)
Geslacht : vrouw
Geboortedatum : 19-01-1957
Duur dienstverband : 1 januari tot en met 31 december
WNT-maximum : € 21.600

Naam : H.A. Saam (Lid RvT)
Geslacht : vrouw
Geboortedatum : 21-06-1960
Duur dienstverband : 1 januari tot en met 31 december
WNT-maximum : € 21.600

Naam : E.R. Kambel (Lid RvT)
Geslacht : vrouw
Geboortedatum : 04-11-1969
Duur dienstverband : 1 januari tot en met 31 december
WNT-maximum : € 21.600

Naam : H.J.H. van Meegen (Lid RvT)
Geslacht : man
Geboortedatum : 30-03-1966
Duur dienstverband : 1 april tot en met 31 december
WNT-maximum : € 16.200

Naam : L.A.A. Pieters (Lid RvT)
Geslacht : man
Geboortedatum : 08-06-1968
Duur dienstverband : 1 april tot en met 31 december
WNT-maximum : € 16.200

Bezoldiging van (gewezen) topfunctionarissen:

	2022	2021
M.J. van Bommel	42.992	-
K.J. Schoonderwoerd	-	3.653
W.A.H. Modest	34.224	21.716
B.J. Drenth	-	44.281
K.M. Becking	-	-
S.A. Rullmann	-	-
P.E. de Weichs - Wenne	-	-
L.A.M. van der Linden	-	-
M. Bouker	-	-
H.A. Saam	-	-
E.R. Kambel	-	-
H.J.H. van Meegen	-	-
L.A.A. Pieters	-	-

Overzicht maatschappelijke- en nevenactiviteiten van leden Raad van Toezicht en Directie van Stichting Wereldmuseum Rotterdam

<p>Dhr. Prof. Dr. K. Becking Voorzitter RvT</p>	<p>Rector Magnificus en Voorzitter van het College van Bestuur Nyenrode Business Universiteit Ereprofessor Stellenbosch University Lid Raad van Toezicht Perscentrum Nieuwpoort Voorzitter Strategische Adviesraad Strategie en Beleid TNO Lid Internationale Adviesraad School of Management, Zhejiang University Lid Raad van Advies Studyportals (scale-up Eindhoven) Lid Raad van Advies Emma at Work Lid Economic Board Utrecht Voorzitter Raad van Toezicht Nationaal Museum van Wereldculturen</p>
<p>Mevr. Mr. S.J. A. Rullmann Lid RvT (tot 1 april 2022)</p>	<p>Vm. Vice President Rechtbank Amsterdam Voorzitter klachtencommissie NICAM (Netherlands Institute for the Classification of Audio-visual media/Kijkwijzer) Voorzitter Reclame Code Commissie Lid Adviescommissie Beloning Directeuren Goede Doelen Lid Raad van Advies Pleitacademie Lid Raad van Toezicht Nationaal Museum van Wereldculturen</p>
<p>Mevr. P.E. de Weichs de Wenne Lid R RvT</p>	<p>Zakelijk Directeur Dordrechts Museum (t/m 1 november 2022) Zelfstandig Interimmanager, adviseur en vertrouwenspersoon (vanaf 1 november 2022) Bestuurslid Gemma Mentzel Stichting Bestuurslid Stichting Landgoed Geijsteren Lid Raad van Toezicht Nationaal Museum van Wereldculturen</p>
<p>Mevr. Drs. L.A.M. van der Linden Lid R RvT</p>	<p>Klankbordgroep <i>Unpacking Boijmans</i>, Het koloniale verleden en de collectie Adviseur 6-delige korte onderwijsfilms en city app over het koloniale en slavernijverleden van Rotterdam, Methodelink en Artishock Commissie van historici: Rotterdamse straatnamen en monumenten met een koloniale connectie, Stadsarchief Rotterdam Bestuurslid Nationaal Comité 4 en 5 mei Lid Raad van Toezicht Nationaal Museum van Wereldculturen</p>
<p>Dhr. M. Bouker Lid RvT (tot 1 april 2022)</p>	<p>Partner Strategy & Performance Deloitte Consulting B.V. Penningmeester Raad van Bestuur Prins Claus Fonds Penningmeester Carréfonds Lid Raad van Toezicht Nationaal Museum van Wereldculturen</p>
<p>Mevr. Drs. H.A. Saam Lid RvT</p>	<p>Directeur-bestuurder Museum het Valkhof – Kam, Nijmegen Lid Raad van Toezicht Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid Jurylid Abe Bonnema Architectuurprijs 2022 Lid Raad van Toezicht Nationaal Museum van Wereldculturen</p>
<p>Mevr. Mr. dr. E.R. Kambel Lid RvT</p>	<p>Directeur en mede-oprichter Rutu Foundation Lid Adviesraad Heritage Language Education Network Jurylid Jenny Smelik-IBBY prijs voor kinder- en jeugdliteratuur Lid Raad van Toezicht Nationaal Museum van Wereldculturen</p>
<p>Dhr. L.A.A. Pieters Lid RvT</p>	<p>Global Consumer Industry Leader Deloitte Lid Foundation Board Workplace Pride Lid Raad van Toezicht Nationaal Museum van Wereldculturen</p>
<p>Dhr. mr. H.J.H. van Meegen Lid RvT</p>	<p>Voorzitter Bestuur Rechtbank Overijssel Raadsheer-plaatsvervanger bij Gerechtshof Den Haag Voorzitter Stichting Vrienden van de Domkerk Vice-voorzitter Raad van Toezicht Centraal Museum Utrecht Extern vertrouwenspersoon Museum Catharijneconvent Lid Raad van Toezicht Nationaal Museum van Wereldculturen</p>

Mevr. Drs. M.J. van Bommel Algemeen Directeur	Algemeen Directeur Nationaal Museum van Wereldculturen Algemeen Directeur Stichting Wereldmuseum Rotterdam Bestuurder Wereldbusiness B.V.
Dhr. W.A.H. Modest Inhoudelijk Directeur	Inhoudelijk Directeur Nationaal Museum van Wereldculturen Inhoudelijk Stichting Wereldmuseum Rotterdam Lid Adviescommissie General Public, National Museum of Ireland Lid Adviesraad Memory Studies Association Lid Raad van Toezicht Rietveld Academie Lid Raad van Bestuur Stichting Deutsches Zentrum Kulturgutverluste Lid Commissie Collectie Nederland Lid Redactieraad Small Axe, Journal of Caribbean Criticism Lid Ethische Commissie Nederlandse Museumvereniging Lid Global Slavery Curatorial Network Lid Curatorial Team Kingston Biënnale Lid Raad van Toezicht The James Henry Green Charitable Trust (Royal Pavilion and Museums, Brighton) Redacteur Routledge Studies in Culture and Development

Personeelsleden

Bij de groep waren in 2022 gemiddeld 39 personeelsleden werkzaam (2021: 34).

Ultimo 2022 zijn bij de groep daadwerkelijk 61 werknemers (2021: 56) in dienst, omgerekend zijn dit op fulltimebasis 30,3 fte (2021: 28 fte).

19. Afschrijvingen

	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
	€	€	€
Afschrijvingen materiële vaste activa			
Huurders-investeringen	140.743	159.000	136.198
Inventaris	-	-	14.650
Kruispunt	140.292	140.000	140.292
Superstraat	112.088	112.000	112.088
	<u>393.123</u>	<u>411.000</u>	<u>403.228</u>

	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
	€	€	€
20. Overige bedrijfslasten			
Overige personeelslasten	106.076	107.500	89.418
Huisvestingslasten	2.248.560	1.858.500	1.764.154
Algemene lasten	221.736	403.386	237.504
	<u>2.576.372</u>	<u>2.369.386</u>	<u>2.091.076</u>
Overige personeelslasten			
Reis- en verblijfkosten	39.931	42.000	26.058
Kosten vrijwilligers en stagiaires	-	6.000	-
Maaltijdkosten personeel	7.622	10.000	2.058
Kosten dienstkleeding	5.256	13.000	3.996
Studie- en opleidingskosten	8.208	19.500	2.726
Kosten werving en selectie	14.132	4.000	14.617
Mutaties voorziening jubileumuitkering	1.001	-	-2.528
Overige personeelskosten	29.926	13.000	42.491
	<u>106.076</u>	<u>107.500</u>	<u>89.418</u>
Huisvestingslasten			
Huur	1.534.457	1.410.000	1.311.038
Gas, water en electra	444.546	200.000	244.123
Onderhoud gebouwen	54.619	42.000	59.451
Beveiligingskosten	38.957	30.000	48.212
Belastingen en zakelijke lasten	66.758	33.000	27.470
Verzekeringen	25.016	25.000	26.024
Schoonmaakkosten	42.975	51.500	28.026
Materiaal en gereedschappen	38.682	57.000	19.771
Overige huisvestingslasten	2.550	10.000	39
	<u>2.248.560</u>	<u>1.858.500</u>	<u>1.764.154</u>

Onder de huurkosten is in 2022 een reservering opgenomen voor de nog te ontvangen huurverhoging vanaf 1 juli 2022 van 9,7%. Daarnaast is er een afrekening van de servicekosten voor de Willemskade over 2018-2021 opgenomen waardoor er € 32.188 meer kosten zijn verantwoord.

In 2021 is er een vrijval opgenomen van € 33.707 voor de Metaalhof en € 25.000 voor de Willemskade met betrekking tot de eerder gereserveerde servicekosten. Dit was de resultante van de in het verleden gereserveerde bijdrage, de afrekening over de jaren 2014-2020 van de Metaalhof en de vervallen jaren waarvoor een reservering was gevormd.

	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
	€	€	€
Algemene lasten			
Telecommunicatie	23.596	24.500	20.172
Porti	1.661	2.000	1.892
Drukwerk en fotokopieën	12.683	44.000	30.431
Advertenties	6.873	45.000	6.253
Representatie	6.174	11.500	5.434
Automatisering	96.981	132.500	89.980
Inhuur P&O/FA	5.368	7.500	5.700
Arbodienst	6.289	6.500	3.139
Accountantskosten	29.300	33.000	37.800
Kantoorbehoeften	2.563	7.000	2.624
Bank- en incassokosten	10.044	8.886	8.208
Externe adviseurs en uitbesteed werk	538	20.000	2.024
Pers en publiciteit	12.294	43.000	13.101
Abonnementen en lidmaatschappen	12.812	18.000	11.861
Mutatie (voorziening) dubieuze debiteuren	-3.578	-	626
Overige baten en lasten	-1.862	-	-1.741
	<u>221.736</u>	<u>403.386</u>	<u>237.504</u>
Financiële baten en lasten			
21. Rentelasten en soortgelijke lasten			
Bankrente en -kosten	<u>-6.130</u>	<u>-</u>	<u>-6.101</u>

ENKELVOUDIGE JAARREKENING 2022

7 ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2022

(na resultaatbestemming)

		31 december 2022		31 december 2021	
		€	€	€	€
ACTIVA					
Vaste activa					
Materiële vaste activa (22)					
Huurders-investeringen		692.328		833.071	
Kruispunt		350.730		491.022	
Superstraat		168.132		280.220	
			1.211.190		1.604.313
Vlottende activa					
Voorraden (24)					
			23.188		18.735
Vorderingen (25)					
Debiteuren		16.673		66.134	
Vorderingen op groepsmaatschappijen		114.825		31.610	
Overige belastingen en premies sociale verzekeringen		117.227		178.746	
Overlopende activa		176.297		170.706	
			425.022		447.196
Liquide middelen (26)					
			2.375.443		1.709.338
			<u>4.034.843</u>		<u>3.779.582</u>

	31 december 2022		31 december 2021	
	€	€	€	€
PASSIVA				
Reserves en fondsen	(27)			
Algemene reserve	1.889.155		2.451.071	
Mutatie bestemmingsreserves	980.000		700.000	
	<u>2.869.155</u>		<u>3.151.071</u>	
Voorzieningen	(28)			
Voorziening jubileumuitkeringen		19.487		18.486
Kortlopende schulden en overlopende passiva	(29)			
Crediteuren	116.052		159.386	
Overige belastingen en premies sociale verzekeringen	91.340		56.003	
Overlopende passiva	938.809		394.636	
	<u>1.146.201</u>		<u>610.025</u>	
	<u>4.034.843</u>		<u>3.779.582</u>	

8 ENKELVOUDIGE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2022

		Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
		€	€	€
Baten				
Subsidies	(30)	5.499.000	5.401.000	5.351.000
Entreegelden	(31)	233.210	325.000	118.524
Sponsorbijdragen en schenkingen	(32)	12.500	27.000	25.851
Rondleidingen en bruiklenen	(33)	88.532	28.000	51.733
Opbrengsten winkel	(34)	34.347	75.000	20.908
Overige baten	(35)	364.522	354.000	228.692
Som der baten		6.232.111	6.210.000	5.796.708
Lasten				
Directe lasten	(36)	1.146.455	1.213.500	509.304
Directe lasten winkel	(37)	21.248	37.500	14.521
		1.167.703	1.251.000	523.825
Personeelslasten	(38)	2.552.744	2.685.000	2.350.164
Afschrijvingen	(39)	393.123	411.000	403.228
Overige bedrijfslasten	(40)	2.472.143	2.218.000	2.006.922
		5.418.010	5.314.000	4.760.314
Saldo voor financiële baten en lasten		-353.602	-355.000	512.569
Financiële baten en lasten	(41)	-5.183	-	-4.818
		-358.785	-355.000	507.751
Resultaat deelnemingen	(42)	76.869	-	-210.390
Saldo		-281.916	-355.000	297.361
Resultaatbestemming				
Algemene reserve		-561.916	-355.000	-402.639
Mutatie bestemmingsreserves		280.000	-	700.000
		-281.916	-355.000	297.361

9 ALGEMENE GRONDSLAGEN VOOR DE OPSTELLING VAN DE ENKELVOUDIGE JAARREKENING

De enkelvoudige jaarrekening is opgesteld volgens Richtlijn 640 "organisaties-zonder-winststreven" (RJ 640).

Voor de algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening, de grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat, alsmede de toelichting op de onderscheidende activa en passiva en de resultaten wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde jaarrekening, voor zover hierna niets anders wordt vermeld.

Financiële vaste activa

Deelnemingen in groepsmaatschappijen waarin invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid wordt uitgeoefend, worden gewaardeerd op de nettovermogenswaarde, doch niet lager dan nihil. Deze nettovermogenswaarde wordt berekend op basis van de grondslagen van Stichting Wereldmuseum Rotterdam.

Deelnemingen met een negatieve nettovermogenswaarde worden op nihil gewaardeerd. Wanneer de vennootschap geheel of ten dele instaat voor schulden van de desbetreffende deelneming, wordt een voorziening gevormd, primair ten laste van de vorderingen op deze deelneming en voor het overige onder de voorzieningen ter grootte van het resterende aandeel in de door de deelneming geleden verliezen, dan wel voor de verwachte betalingen door de vennootschap ten behoeve van deze deelnemingen.

10 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2022

ACTIVA

VASTE ACTIVA

22. Materiële vaste activa

	Huurders- investeringsen	Inventaris	Kruispunt	Superstraat	Totaal
	€	€	€	€	€
<i>Boekwaarde per 1 januari 2022</i>					
Aanschaffingswaarde	4.404.456	149.342	701.460	560.440	5.815.698
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-3.571.385	-149.342	-210.438	-280.220	-4.211.385
	<u>833.071</u>	<u>-</u>	<u>491.022</u>	<u>280.220</u>	<u>1.604.313</u>
<i>Mutaties</i>					
Afschrijvingen	-140.743	-	-140.292	-112.088	-393.123
<i>Boekwaarde per 31 december 2022</i>					
Aanschaffingswaarde	4.404.456	149.342	701.460	560.440	5.815.698
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-3.712.128	-149.342	-350.730	-392.308	-4.604.508
Boekwaarde per 31 december 2022	<u>692.328</u>	<u>-</u>	<u>350.730</u>	<u>168.132</u>	<u>1.211.190</u>

In de huurovereenkomsten is niets opgenomen over enige vergoeding voor investeringen in de vorm van verbouwingen die achterblijven indien het Wereldmuseum de panden verlaat. Alsdan bedraagt de waarde van de verbouwingen nihil.

Afschrijvingspercentages

	%
Huurders-investeringen	10 - 20
Inventaris	20 - 25
Kruispunt	20
Superstraat	20

23. Financiële vaste activa

	<u>31-12-2022</u>	<u>31-12-2021</u>
	€	€
Deelnemingen in groepsmaatschappijen		
Wereldbusiness B.V.te Rotterdam (100%)	-	-
	<u> </u>	<u> </u>
	<u>2022</u>	<u>2021</u>
	€	€
<i>Wereldbusiness B.V.</i>		
Stand per 1 januari	-1.424.995	-1.214.605
Aandeel in het resultaat	76.869	-210.390
	<u> </u>	<u> </u>
In mindering gebracht op de kortlopende vordering	-1.348.126	-1.424.995
	<u>1.348.126</u>	<u>1.424.995</u>
Stand per 31 december	<u> </u>	<u> </u>

De deelneming in Wereldbusiness B.V. is gewaardeerd op nihil. Het negatieve aandeel in het eigen vermogen van de deelneming is opgenomen als voorziening voor oninbaarheid op de rekening-courant verhouding. Derhalve stelt de stichting zich aansprakelijk voor het negatieve eigen vermogen tot maximaal het saldo op de rekening-courant verhouding.

VLOTTENDE ACTIVA

24. Voorraden

	<u>31-12-2022</u>	<u>31-12-2021</u>
	€	€
Gereed product en handelsgoederen		
Handelsgoederen	23.188	18.735
	<u> </u>	<u> </u>

25. Vorderingen

Debiteuren

Debiteuren	16.673	66.134
	<u> </u>	<u> </u>

Een voorziening voor vermoedelijke oninbaarheid wordt niet noodzakelijk geacht.

Vorderingen op groepsmaatschappijen

Wereldbusiness B.V.	114.825	31.610
	<u> </u>	<u> </u>

Wereldbusiness B.V.

	2022	2021
	€	€
Stand per 1 januari	1.456.605	1.335.087
Mutaties, per saldo	6.346	121.518
Vordering per 31 december	1.462.951	1.456.605
Voorziening voor de negatieve deelneming	-1.348.126	-1.424.995
Stand per 31 december	<u>114.825</u>	<u>31.610</u>

De stichting stelt zich aansprakelijk voor het negatieve eigen vermogen tot maximaal het saldo op de rekening-courant verhouding. Derhalve is het negatieve aandeel in het eigen vermogen van de deelneming opgenomen als voorziening voor oninbaarheid op de rekening-courant verhouding.

	31-12-2022	31-12-2021
	€	€
Overige belastingen en premies sociale verzekeringen		
Omzetbelasting	<u>117.227</u>	<u>178.746</u>

Overlopende activa

Vooruitbetaalde huisvestingskosten	117.323	109.201
Vooruitbetaalde kosten drukwerk	2.922	7.734
Vooruitbetaalde automatiseringskosten	7.650	14.613
Vooruitbetaalde contributies en abonnementen	4.131	3.042
Vooruitbetaalde tentoonstellingskosten "Hairpower"	-	26.365
Te ontvangen vergoeding depot huismeester	9.360	-
Vooruitbetaalde kosten Koloniaal Verleden Rotterdam	1.697	-
Te ontvangen bankrente en -kosten	216	-
Te ontvangen afrekening Museumjaarkaart/Rotterdampas	31.240	9.031
Overige overlopende activa	1.758	720
	<u>176.297</u>	<u>170.706</u>

26. Liquide middelen

ABN AMRO Bank N.V.	2.366.698	1.705.459
Kas	4.103	3.879
Gelden onderweg	4.642	-
	<u>2.375.443</u>	<u>1.709.338</u>

PASSIVA

27. Eigen vermogen

	2022	2021
	€	€
Algemene reserve		
Stand per 1 januari	2.451.071	2.853.710
Resultaatbestemming	-561.916	-402.639
Stand per 31 december	<u>1.889.155</u>	<u>2.451.071</u>
	<u>31-12-2022</u>	<u>31-12-2021</u>
	€	€
Mutatie bestemmingsreserves		
Bestemmingsreserve onderzoek (koloniale) roofkunst	351.000	400.000
Bestemmingsreserve Rotterdamse samenwerking en communities	229.000	300.000
Bestemmingsreserve Superstraat	400.000	-
	<u>980.000</u>	<u>700.000</u>
	<u>2022</u>	<u>2021</u>
	€	€
<i>Bestemmingsreserve onderzoek (koloniale) roofkunst</i>		
Stand per 1 januari	400.000	-
Resultaatbestemming	-49.000	400.000
Stand per 31 december	<u>351.000</u>	<u>400.000</u>

In de Vaststellingsbeschikking 2020 is ten aanzien van het positieve exploitatiesaldo 2020 bepaald dat het bedrag dat resteert na aanvulling van het weerstandsvermogen tot het in deze Vaststellingsovereenkomst benoemde niveau in een te vormen bestemmingsreserve wordt ondergebracht. Deze bestemmingsreserve wordt gevormd met het doel de activiteiten met betrekking tot het onderzoek naar de Rotterdamse collectie in het kader van (koloniale) roofkunst te faciliteren en derhalve ter dekking van de uitgaven hiervoor.

In 2022 is 49.000 via de resultaatverdeling onttrokken aan de bestemmingsreserve onderzoek (koloniale) roofkunst.

	2022	2021
	€	€
<i>Bestemmingsreserve Rotterdamse samenwerking en communities</i>		
Stand per 1 januari	300.000	-
Resultaatbestemming	-71.000	300.000
Stand per 31 december	<u>229.000</u>	<u>300.000</u>

Onderdeel van ons meerjarenbeleid is de ontwikkeling van structurele (langjarige) samenwerkingsverbanden met Rotterdamse makers, netwerken en communities.

De bekostiging van geplande en begrote activiteiten op dit gebied zijn opgenomen in de activiteitenplannen en (meerjaren-)begrotingen. Gedurende het begrotingsjaar kunnen zich echter onverwachte, kansrijke mogelijkheden voordoen die niet voorzien zijn in de reguliere exploitatiestructuren. Deze bestemmingsreserve is gevormd met het doel deze niet geplande en begrote activiteiten en experimenten te faciliteren en derhalve ter dekking van de uitgaven hiervoor.

In 2022 is 71.000 via de resultaatverdeling onttrokken aan de bestemmingsreserve Rotterdamse samenwerking en communities.

Bestemmingsreserve Superstraat

Stand per 1 januari	-	-
Resultaatbestemming	400.000	-
Stand per 31 december	<u>400.000</u>	<u>-</u>

In 2022 werd een derde bestemmingsreserve gevormd ten behoeve van Superstraat. De wereld is voortdurend in ontwikkeling en wij ontwikkelen mee, zo ook de bewoners van de kindertentoonstelling Superstraat, die in 2019 werd geopend. De bestemmingsreserve wordt aangewend voor de vernieuwing van deze semi-permanente tentoonstelling.

28. Voorzieningen

Voorziening jubileumuitkeringen

Stand per 1 januari	18.486	21.015
Mutatie	1.001	-2.529
Stand per 31 december	<u>19.487</u>	<u>18.486</u>

29. Kortlopende schulden en overlopende passiva

	31-12-2022	31-12-2021
	€	€
Crediteuren		
Crediteuren	<u>116.052</u>	<u>159.386</u>

	31-12-2022	31-12-2021
	€	€
Overige belastingen en premies sociale verzekeringen		
Loonheffing	57.074	55.370
Pensioenen	34.266	633
	<u>91.340</u>	<u>56.003</u>
Overlopende passiva		
Te betalen personeelskosten	77.972	70.055
Te betalen huisvestingskosten	517.696	263.149
Te betalen accountantskosten	21.000	7.000
Te betalen bankrente en -kosten	127	2.391
Te betalen advieskosten	680	315
Te betalen nettoloan	13.189	-
Vooruitontvangen bedragen	35.201	-
Te betalen programmeringskosten	14.140	7.500
NMVB Doorbelastingen 2022	86.310	-
Vooruitontvangen e-tickets	135	648
Te betalen kosten "Remix Rotterdam"	-	733
Te betalen kosten "Genderful World"	-	41.000
Te betalen kosten "Hairpower"	140.848	-
Te betalen kosten "Hiphop"	30.000	-
Overige kortlopende schulden en overlopende passiva	1.511	1.845
	<u>938.809</u>	<u>394.636</u>

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Meerjarige financiële verplichtingen

Huur

De stichting heeft een langlopende huurovereenkomst (30 jaar) afgesloten met de Dienst Stadsontwikkeling van de Gemeente Rotterdam, afdeling Vastgoed. De huurlast inclusief voorschot op de servicekosten over 2022 bedroeg € 1.310.417 (dit is exclusief de afrekening servicekosten over voorgaande jaren en de nog te ontvangen afrekening servicekosten en huurindexatie over 2022). De huur dient jaarlijks te worden geïndexeerd.

11 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2022

	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
	€	€	€
30. Subsidies			
Subsidie gemeente Rotterdam	5.471.000	5.351.000	5.351.000
Bijdragen fondsen	28.000	50.000	-
	<u>5.499.000</u>	<u>5.401.000</u>	<u>5.351.000</u>
31. Entreegelden			
Entreegelden	<u>233.210</u>	<u>325.000</u>	<u>118.524</u>
<p>Ten gevolge van de crisis als gevolg van Covid-19 in 2020 tot en met begin 2022 is er sprake geweest van verminderde openstelling. De opbrengsten entreegelden zijn derhalve lager van begroot.</p>			
32. Sponsorbijdragen en schenkingen			
Sponsors	-	15.000	-
Schenkingen	12.500	12.000	25.851
	<u>12.500</u>	<u>27.000</u>	<u>25.851</u>
33. Rondleidingen en bruiklenen			
Rondleidingen	9.768	9.000	5.485
Bruiklenen	150	2.000	-
Opbrengsten educatie	78.614	17.000	46.248
	<u>88.532</u>	<u>28.000</u>	<u>51.733</u>
34. Opbrengsten winkel			
Opbrengsten winkelverkoop	<u>34.347</u>	<u>75.000</u>	<u>20.908</u>
35. Overige baten			
Detacheren personeel	46.082	42.000	42.000
Detachering personeel huismeester	37.440	37.000	37.440
Overige baten	-	-	8.952
Huuropbrengsten	281.000	275.000	140.300
	<u>364.522</u>	<u>354.000</u>	<u>228.692</u>

De huuropbrengsten omvat de aan Wereldbusiness B.V. berekende huur ad. € 268.800 (2021: € 134.000) per jaar. Voor het boekjaar 2021 is dit 50% van de gebruikelijke huur wat in rekening is gebracht vanwege beperkte beschikbaarheid vanwege Covid-19.

	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
	€	€	€
36. Directe lasten			
Audiovisuele (AV) Voorzieningen	-	10.000	3.465
Tegenprestatie sponsors	-	3.000	-
Transportkosten	2.443	6.000	2.072
Kosten verzameling (uitpakken depot)	-	5.000	-
Fotowerk	850	5.000	18.823
Onderhoud e.d. projecten	21.656	60.000	-
Programmeringskosten	120.257	200.000	57.385
Wisseltentoonstellingen	713.086	750.000	163.285
Onderwijsactiviteiten	15.592	15.000	13.180
Inkoopkosten entreegelden	3.286	5.000	2.260
Inkoopkosten personeelskantine	4.141	9.500	3.557
Collectie aankopen	-	10.000	-
Marketingkosten	265.144	135.000	245.277
	<u>1.146.455</u>	<u>1.213.500</u>	<u>509.304</u>

Alle kosten gemaakt voor een wisseltentoonstelling worden bij de start van de wisseltentoonstelling ten laste van het resultaat gebracht. Eventuele meerkosten die tijdens de wisseltentoonstelling worden gemaakt, komen direct ten laste van het resultaat.

In 2022 zijn er twee wisseltentoonstelling geproduceerd (2021: 1)

37. Directe lasten winkel

Directe inkoop winkel	<u>21.248</u>	<u>37.500</u>	<u>14.521</u>
-----------------------	---------------	---------------	---------------

38. Personeelslasten

Lonen en salarissen

Loonkosten	1.466.937	1.570.000	1.220.526
Uitzendkrachten	455.334	390.000	428.194
Doorbelaste personeelskosten Nationaal Museum van Wereldculturen	693.688	725.000	731.889
	<u>2.615.959</u>	<u>2.685.000</u>	<u>2.380.609</u>
Ontvangen ziekengelduitkeringen	-10.287	-	-30.445
Doorbelaste personeelslasten	-52.928	-	-
	<u>2.552.744</u>	<u>2.685.000</u>	<u>2.350.164</u>

Personeelsleden

Bij de stichting waren in 2022 gemiddeld 28 personeelsleden werkzaam, berekend op fulltimebasis (2021: 25).

Ultimo 2022 zijn bij de stichting daadwerkelijk 48 werknemers (2021: 44) in dienst, omgerekend zijn dit op fulltimebasis 21,6 fte (2021: 20).

39. Afschrijvingen

	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
	€	€	€
Afschrijvingen materiële vaste activa			
Huurders-investeringen	140.743	159.000	136.198
Inventaris	-	-	14.650
Kruispunt	140.292	140.000	140.292
Superstraat	112.088	112.000	112.088
	<u>393.123</u>	<u>411.000</u>	<u>403.228</u>

40. Overige bedrijfslasten

Overige personeelslasten	74.706	77.000	74.748
Huisvestingslasten	2.216.870	1.812.000	1.748.066
Algemene lasten	180.567	329.000	184.108
	<u>2.472.143</u>	<u>2.218.000</u>	<u>2.006.922</u>

Overige personeelslasten

Reis- en verblijfkosten	28.792	28.000	18.420
Kosten vrijwilligers en stagiaires	-	6.000	-
Maaltijdkosten personeel	151	2.000	91
Kosten dienstkleding	3.426	8.000	1.064
Studie- en opleidingskosten	7.208	16.000	2.381
Kosten werving en selectie	7.828	4.000	13.938
Mutaties voorziening jubileumuitkering	1.001	-	-2.528
Overige personeelskosten	26.300	13.000	41.382
	<u>74.706</u>	<u>77.000</u>	<u>74.748</u>

Huisvestingslasten

Huur	1.534.457	1.410.000	1.311.038
Gas, water en electra	444.546	200.000	244.123
Onderhoud gebouwen	54.619	42.000	59.451
Beveiligingskosten	38.957	30.000	48.212
Belastingen en zakelijke lasten	64.088	30.000	26.366
Verzekeringen	25.016	25.000	26.024
Schoonmaakkosten	33.698	30.000	19.418
Materiaal en gereedschappen	18.939	35.000	13.395
Overige huisvestingslasten	2.550	10.000	39
	<u>2.216.870</u>	<u>1.812.000</u>	<u>1.748.066</u>

	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
	€	€	€
Algemene lasten			
Telecommunicatie	20.098	21.000	18.145
Porti	1.661	2.000	1.892
Drukwerk en fotokopieën	12.683	40.000	30.431
Advertenties	-	45.000	-
Representatie	4.486	8.000	4.628
Automatisering	93.763	120.000	79.879
Inhuur P&O/FA	3.900	5.000	3.800
Arbodienst	3.703	3.000	1.883
Accountantskosten	21.000	25.000	21.000
Kantoorbehoeften	2.563	7.000	2.624
Bank- en incassokosten	5.992	6.000	6.497
Externe adviseurs en uitbesteed werk	538	20.000	2.024
Pers en publiciteit	757	10.000	2.820
Abonnementen en lidmaatschappen	11.891	17.000	10.514
Overige baten en lasten	-2.468	-	-2.029
	<u>180.567</u>	<u>329.000</u>	<u>184.108</u>
41. Financiële baten en lasten			
Rentebaten en soortgelijke baten	585	-	1.158
Rentelasten en soortgelijke lasten	-5.768	-	-5.976
	<u>-5.183</u>	<u>-</u>	<u>-4.818</u>
Rentebaten en soortgelijke baten			
Rente rekening-courant Wereldbusiness B.V.	<u>585</u>	<u>-</u>	<u>1.158</u>
Rentelasten en soortgelijke lasten			
Bankrente en -kosten	<u>-5.768</u>	<u>-</u>	<u>-5.976</u>
42. Resultaat deelnemingen			
Aandeel resultaat Wereldbusiness B.V.	<u>76.869</u>	<u>-</u>	<u>-210.390</u>

Dit is inclusief de doorbelaste huur vanuit de stichting aan Wereldbusiness B.V. van € 268.800 (2021: € 134.000). Voor een verdere specificatie van de opbouw van dit resultaat wordt verwezen naar bijlage 1.

De geconsolideerde en enkelvoudige jaarrekening is aldus opgemaakt door het bestuur.

Rotterdam, 27 maart 2023

M.J. van Bommel
Algemeen Directeur

W.A.H. Modest
Inhoudelijk Directeur

OVERIGE GEGEVENS

OVERIGE GEGEVENS

cijferhuis audit bv
lentedans 49d
2907ax capelle a/d ijssel
T 010 404 95 68
F 010 404 95 26
info@cijferhuis.nl
www.cijferhuis.nl
KVK 64492095
BTW NL855689080B01

1 CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de Raad van Toezicht en directie van
Stichting Wereldmuseum Rotterdam statutair gevestigd te Rotterdam

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2022 van Stichting Wereldmuseum Rotterdam te Rotterdam gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Wereldmuseum Rotterdam per 31 december 2022 en van het saldo van baten en lasten over 2022 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 "Organisaties zonder winststreven".

De jaarrekening bestaat uit:

1. de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2022;
2. de geconsolideerde en enkelvoudige staat van baten en lasten over 2022;
3. het geconsolideerde kasstroomoverzicht over 2022;
4. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Controleprotocol Wet normering Topinkomens (WNT) 2022 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Wereldmuseum Rotterdam zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Materiële onzekerheid over de continuïteit

Wij vestigen de aandacht op het onderdeel 'continuïteit' in de toelichting op pagina 13 van de jaarrekening, waarin uiteengezet is dat de stichting niet kan voortbestaan zonder jaarlijkse subsidie. De Gemeente Rotterdam heeft ultimo 2022 een verleningsbeschikking voor 2023 afgegeven en in het cultuurplan de intentie verwoord om tot en met 2024 te subsidiëren. De verlening wordt jaarlijks gezien en vastgesteld. Dit heeft tot gevolg dat de Stichting geen zekerheid heeft dat de aangevraagde subsidie telkens zal worden verleend.

Deze condities duiden op het bestaan van een onzekerheid van materieel belang op grond waarvan gereede twijfel zou kunnen bestaan over de continuïteitsveronderstelling van de stichting. Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2022 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 onderdelen n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het jaarverslag van de directie;
- het verslag van de Raad van Toezicht;
- de opgave inzake de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat en
- alle informatie bevat die op grond van RJ 640 "organisaties zonder winststreven" en de "Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector" (WNT) vereist is.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directie is verantwoordelijk voor het opstellen van het jaarverslag en de opgave inzake de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT). De Raad van Toezicht is verantwoordelijk voor het verslag van de Raad van Toezicht. Deze dienen allen in overeenstemming te zijn met Richtlijn 640 "organisaties zonder winststreven" en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening**Verantwoordelijkheden van de directie voor de jaarrekening**

De directie is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende Richtlijn 640 "organisaties zonder winststreven" en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

In dit kader is de directie verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de directie noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directie afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de directie de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de directie het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

De directie moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De Raad van Toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Controleprotocol WNT 2022, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de directie en Raad van Toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Capelle aan den IJssel, 27 maart 2023

Was getekend

Cijferhuis Audit B.V.
J.W. Voorberg MSc RA

BIJLAGEN

BIJLAGE 1 - RESULTAAT ANALYSE WERELDBUSINESS B.V.

Hierna wordt de bijdrage van Wereldbusiness B.V. aan het geconsolideerde resultaat van de Stichting Wereldmuseum Rotterdam toegelicht. Deze bijdrage is inclusief het negatieve resultaat van het museumcafé.

	2022	2021	2020	2019	2018
Baten	1.689.000	460.000	302.000	1.132.000	506.000
Lasten	1.612.000	670.000	574.000	1.140.000	779.000
Resultaat	77.000	-/- 210.000	-/- 272.000	-/- 8.000	-/- 273.000
Doorbelasting huur	268.800	134.000	134.000	111.000	77.000
Totale bijdrage	345.800	-/- 76.000	-/- 138.000	103.000	-/-196.000

In het boekjaar 2022 is er na het eerste halfjaar weer zonder beperkingen omzet gegenereerd met de verhuur van de locatie en organiseren van events. Over het gehele boekjaar 2022 is er alsnog een zelfstandig positief resultaat gerealiseerd. De voorgaande jaren hebben aanzienlijke beperkingen gehad in de mogelijkheden om de capaciteit volledig te benutten en ook in het jaar 2022 is er nog geen sprake geweest van een volledig jaar zonder beperkingen.

In de boekjaren 2021 en 2020 is sprake geweest van het COVID-19 virus. Hierdoor is de mogelijkheid tot het genereren van omzet in deze jaren beperkt geweest. In 2019 was de beschikbaarheid van de zalen weer toegenomen al hadden de verbouwingen en de tijdelijke sluiting van het museum nog wel een remmende werking op de omzet.

De directie verwacht dat Wereldbusiness B.V. ook de komende jaren een toenemende positieve bijdrage zal leveren aan het geconsolideerde resultaat van de Stichting Wereldmuseum Rotterdam.